

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Bahá'í-opintopiirit

- Innostamisen areena

Maaret Elfving

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

04/2011

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Maaret Elfving	Sivumäärä 68 ja 1 liitesivu
Työn nimi Bahá'í-opintopiirit – innostamisen areena	
Ohjaava opettaja Jussi Ronkainen	
Työn tilaaja Suomen bahá'í-koulutusinstituutin kansallinen koordinaattori Hanna-Mari Aflatuni	
Tiivistelmä <p>Tällä bahá'í-opintopiireistä tehtävällä tutkimuksella oli kaksi tarkoitusta. Ensinnäkin tutkimuksen tarkoitus oli määrittää tämän kasvatusmetodin teoreettinen viitekehys. Tutkimus avasi peruskäsitteet kuten bahá'í-usko, opintopiirit yleisesti sekä bahá'í-opintopiirit. Tutkimuksen taustateoriat löytyvät sosiokulttuurisen innostamisen, voimaantumisteorian sekä vapaan sivistystyön viitekehuksesta.</p> <p>Tutkimuksen toinen tarkoitus oli selvittää millaisia vaikutuksia bahá'í-opintopiireillä on ollut osallistujissa. Bahá'í-opintopiirejä tutkittiin nimenomaan osallistujien näkökulmasta.</p> <p>Tämä laadullinen tutkimus toteutettiin 12 haastattelun avulla joulukuussa 2010 sekä tammi- ja huhtikuussa 2011. Tutkimusaineisto analysoitiin teemoittelemalla ja luokittelemalla osallistujien kuvaukset kokemuksistaan sekä vertaamalla niitä sosiokulttuurisen innostamisen teoriaan.</p> <p>Analyysi osoittaa bahá'í-opintopiirien tukeneen osallistujien henkilökohtaista kehitystä. Osallistujat kuvasivat opintopiirien antaneen heille keinoja itsensä kehittämiseen sekä yhteisössä aktiivisesti toimimiseen.</p> <p>Tästä tutkimuksesta on hyötyä Suomen bahá'í-koulutusinstituutille sen kehittäessä bahá'í-opintopiirien opetussuunnitelmaa. Lisäksi opintopiirien ohjaajina toimivat voivat hyötyä tutkimuksen avaamista teorioista menetelmän taustalla sekä osallistujien kokemusten kuvauksista.</p> <p>Jatkotutkimusta tarvitaan siitä yhteisörakentamisesta johon bahá'í-opintopiirit kannustavat. Toinen kehitysehdotus koskee opintopiiriohjaajien roolia sosiokulttuurisina innostajina, joilla on mahdollisuus tukea opintopiiriin osallistujien rakentavaa vaikutusta heidän lähiympäristöissään.</p>	
Asiasanat bahá'í-usko, opintopiirit, innostaminen, voimaantuminen	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree Programme in the Civic Activity and Youth Work

ABSTRACT

Author Maaret Elfving	Number of Pages 68 + 1
Title The Bahá'í Study Circles – an Arena for Animation	
Supervisor Jussi Ronkainen	
Subscriber the Bahá'í Training Institute for Finland, the National Coordinator Hanna-Mari Aflatuni	
Abstract <p>The aim of the thesis about bahá'í study circles was twofold. Firstly, the thesis was to define the theoretical framework for the educational method. The basic concepts of the thesis were clarified: the bahá'í faith, study circles in general and the bahá'í study circles. The background theory for the thesis is based on socio-cultural animation, empowerment and liberal adult education.</p> <p>Secondly, it was designed to examine what kind of impacts the bahá'í study circles have had on the participants. The bahá'í study circles were studied from the perspective of their participants.</p> <p>Qualitative research method was applied for the research. Twelve semi-structured interviews were conducted on December 2010, January and April 2011. The data was analyzed through collecting participants' experiences and reflecting the responses in the light of socio-cultural animation theory.</p> <p>The analysis show that the bahá'í study circles supported the personal development of the participants. The participants also described that in the study circles they have received tools to develop themselves and to become active members of the society.</p> <p>The findings are usefull for the bahá'í training institute for Finland in their efforts to improve the curriculum of the bahá'í study circles. Presumably the tutors of the bahá'í study circles find this study useful as it opens the theory behind the method and illustrates the perspective of the participants.</p> <p>More research is needed in the study of the community building that the bahá'í study circles are created for. Another suggestion for further research is the study of the role of the tutors as socio-cultural animators, as they are supposed to guarantee the constructive influence of the bahá'í study circle participants in their surrounding communities.</p>	
Keywords bahá'í faith, study circle, animation, empowerment	

SISÄLLYS

JOHDANTO

1 BAHÁ'Í	5
1.1 Perusopetukset	9
1.2 Historia	5
1.3 Yhteisöelämä	13
2 OPINTOPIIRIT	16
2.1 Yleisesti opintopiireistä	17
2.2 Bahá'í-opintopiirit	20
3 TEORIATAUSTA	24
3.1 Sosiokulttuurinen innostaminen	24
3.2 Voimaantuminen (Empowerment)	29
3.3 Vapaa sivistystyö	32
3.4 Bahá'í-opintopiirit teorian valossa	33
4 TUTKIMUKSEN KULKU	36
4.1 Aineistonhankinta	37
4.2 Tutkimuskysymykset	41
4.3 Aineiston analysointi	41
4.4 Aineiston luotettavuuden arviointi	42
5 TUTKIMUSTULOKSIA	44
5.1 Miksi opintopiireihin osallistutaan?	45
5.2 Opintopiireihin osallistumisen vaikutus	50
5.3 Ulospäin suuntautuminen	55
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	59
7 POHDINTA	64
LÄHTEET	66
LIITTEET	69

JOHDANTO

Bahá'í-opintopiirejä ei ole Suomessa ennen tutkittu, vaikka niitä on säännöllisesti pyörinyt vuodesta 1996 lähtien (Aflatuni 2011).

Tällä bahá'í-opintopiireistä tehtävällä tutkimuksella oli kaksi tarkoitusta. Ensinnäkin tutkimuksen tarkoitus oli määrittää tämän kasvatustieteen teoreettinen viitekehys. Tutkimuksen taustateoriat löytyvät sosiokulttuurisen innostamisen (Kurki 2000), voimaantumisteorian (Siitonen 1999) sekä vapaan sivistystyön (Niemelä 2004) viitekehksestä. Tutkimuksessa avataan peruskäsitteitä; bahá'í-usko, opintopiirit yleisesti (Andrews 1992; Larsson 2001) sekä bahá'í-opintopiirit (Yleismaailmallinen oikeusneuvosto 2010; Bahá'í-koulutusinstituutti 2010).

Tutkimuksen toinen tarkoitus oli selvittää millaisia vaikutuksia bahá'í-opintopiireillä on ollut osallistujiinsa. Tutkimuksen näkökulmaksi valitsin opintopiireihin osallistuvien subjektiiviset kokemukset opintopiireihin osallistumisen vaikutuksesta.

Koska tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää miten osallistujat kokevat bahá'í-opintopiirit, muodostui tutkimusongelma kolmesta osa-alueesta: 1) Miksi opintopiireihin osallistutaan, 2) Opintopiireihin osallistumisen vaikutus sekä 3) Ulospäin suuntautuneisuus.

1 BAHÁ'Í

Sanana bahá'í tarkoittaa kirkkauden seuraajaa ja sillä viitataan Bahá'u'lláhin seuraajiin (Kylliäinen 2009, 2). 'Abdu'l-Bahán mukaan bahá'ína oleminen merkitsee sitä, että rakastaa koko maailmaa, koettaa palvella ihmiskuntaa sekä työskentelee yleismaailmallisen rauhan hyväksi (Bahá'í-usko 2007, 3).

1800-luvulla, niin kristityssä kuin muslimimaailmassakin, levisi Luvaton odotuksen aalto. Tuhannet ihmiset odottivat oman uskontonsa Luvaton paluuta. Lännessä syntyi erilaisia uusia kirkkoja, kuten milleristit, mormonit ja temppeliläiset. Idässä taas muslimit odottivat Qa'imín, islamin luvaton paluuta. Tähän aikaan Persiassa (nykyisessä Iranissa) nousi nuori shirazilainen kauppias Siyyed 'Ali Muhammad sanoen olevansa tuo islamin odotettu, joka valmistaa tietä itseään suuremman Luvaton tulolle. Syntyi babilaisuus. (Moomen 1981, xxi.) Tämä Persian yhteiskuntaa voimakkaasti muuttava ja mullistava sanoma valmistaisi tietä Bahá'u'lláhin tulolle. Bahá'u'lláhin, jonka ilmoituksesta tulisi aikanaan syntymään bahá'í-usko. (Ruhi instituutti 2009, 23.)

The Britannica Book of the Year 1992 viittaa bahá'í-uskoon maantieteellisesti maailman toiseksi levinneimpänä uskontona kristinuskon jälkeen (Palabra Publications 2011). Maailmanlaajuiseen bahá'í-yhteisöön kuuluu yli kuusi miljoonaa ihmistä (Kylliäinen 2009, 2). Suomessa bahá'í-uskosta kuultiin ensimmäisen kerran Uleåborgs Tidning-lehden kautta jo vuonna 1889. Suomen bahá'í-yhteisön säännöllinen toiminta alkoi vuonna 1938. Vuonna 1963 bahá'í-usko rekisteröitiin Opetusministeriön päätöksellä itsenäiseksi uskonnoksi. (Opettajien verkkopalvelut 2011.) Kylliäisen gradu työn mukaan Suomessa on bahá'íta yli 60 paikkakunnalla runsaat 750 yksilöä (Kylliäinen 2009, 12).

1.1 Historia

Bahá'í-usko, samoin kuin sen edeltäjä babilaisuus, syntyi 1800-luvulla Iranissa, jota tuohon aikaan kutsuttiin Persiaksi. Iranilaiset lukeutuvat siihen islamin haaraan (shiialaisuus), joka odottaa kätketyn Imám Mahdín eli qá'imín paluuta. Sayyed 'Ali Mu-

hammad (1819 - 1850), joka myöhemmin tunnettiin nimellä Báb eli Portti, ilmaisi vuonna 1944 olevansa shía-muslimien odottama qá'im. Momenin mukaan Báb julisti uuden uskonnon alkua aivan kuin Jeesus ja Muhammad aikanaan. (Momen 1981, xxi.)

Suomalainen orientalisti ja tutkimusmatkailija G.A. Wallin kuvailee päiväkirjoissaan tuota Persiaa, jossa Báb ilmaisi itsensä ja jossa Wallin vuosina 1848 - 1849 vietti aikaansa, seuraavin sanoin: "Tämä kansa on itämailla tapaamistani turmeltunein ja turhamaisin". Wallin pohtii, että vaikka tiede ja taide olivatkin hänen mielestään Persiassa pitemmällä kuin arabien keskuudessa, niin hän epäili sen olevan entisaikojen perintöä. (Wallin 2007, 537 - 538). Wallinin matkatessa Persiassa oli Persian hallitsija Shaahi Muhammad juuri kuollut ja maassa vallitsi epätietoisuus perimyksestä ja tiet olivat turvattomia (Wallin 207, 503). Wallin kuvailee, että maassa vallitsi pelko, turvattomuus ja hillittömyys maan hallituksen halvaannuttua (Wallin 2007, 539). Esslemont vahvistaa tuota kuvausta todeten, että tuon ajan Persiassa olivat niin sosiaaliset kuin uskonnollisetkin asiat rappiutilassa. Esslemontin mukaan kasvatus oli tuolloisessa Persiassa laiminlyöty ja oikeuslaitos oli alennustilassa. Tuohon aikaan oli tavallista tulla ryöstetyksi, teiden ollessa liian epävarmoja matkustamiseen. Esslemont lisää, että tuona aikana myös "terveydelliset olosuhteet olivat pöyristyttävän puutteelliset." (1973, 30.)

Tuona aikana, jonka G.A. Wallin persialaisten parissa vietti, hän teki uskontoon liittyen kaksi havaintoa; persialaisten parissa oli "rationalisteja, kaiken uskonnotunnustajia", jotka eivät Wallinin mukaan kieltäneet Jumalaa, vaan pitivät kaikkia uskontoja hyvinä. Wallin tapasi myös persialaisia, jotka olivat kauan etsineet jotakuta johdattamaan heitä oikealle tielle, sillä he eivät Wallinin käsityksen mukaan olleet saavuttaneet varmuutta siitä, oliko jokin usko tai lahko oikea. (Wallin 2007, 536). Bábin sanoma sai aikaan koko Persiaa kuohuttavan liikehdinnän, jossa tuhannet ihmiset kaikista yhteiskuntaluokista kautta Persian tulivat hänen seuraajikseen. Bábin toiminta nostatti vastustusta islamin uskonoppineiden enemmistön keskuudessa, joten hänen hänet vangittiin ja vuonna 1950 teloitettiin julkisesti. (Moomen 1981, xxi.)

Momen (1981) käy tutkimuksessaan "the Bábí and Bahá'í Religions, 1844 - 1944. Some Contemporary Western Accounts" (1981) läpi länsimaalaisten aikalaistieteiden

den avulla báhá'í-uskon historiaa ensimmäisen 100 vuoden ajalta. Momen tosin toteaa 571-sivuisen kirjansa alussa, että tutkimuksen tekoa vaikeutti se, että 1800-luvun loppupuolella oli aikalaisilla ollut erittäin vaikeaa saada ensikäden tietoa bábilaisuudesta. Hänen mukaansa tämä johtui siitä, että bábilaisia kohdannut ankara vaino (persecution) oli käytännöllisesti katsoen ajanut liikkeen maan alle. Momenin mukaan sanoja bábilaisuus ("Babí") ja bahá'í ei voinut käyttää julkisesti. Joten Persiassa asuneiden tai siellä matkanneiden länsimaalaisten oli lähes mahdotonta saada suoraa kontaktia heihin. (Momen 1981, 3.)

Moojan Momen lainaa tutkimuksessaan "the Bábí and Bahá'í Religions, 1844 - 1944. Some Contemporary Western Accounts" (1981) Gobineauta, joka 1860-luvulla kirjoitti, että tämä uusi uskonto (bábilaisuus) oli levinnyt läpi koko Persian. Gobineun mukaan Bábin seuraajat eivät olleet Persian tietämättömiä, vaan heidän joukossaan olivat kaikkein huomattavimpia papiston jäseniä, yhteiskuntaluokaltaan rikkaita ja oppineita sekä maan merkittävimpien perheiden naisia. Lisäksi Gobineun mukaan bábilaisiksi oli kääntynyt suuret määrät suufeja sekä juutalaisia. (Moomen 1981, 70 – 71.) Momen lainaa venäläistä ministeriä prinssi Dolgorukovia, joka huomautti viestissään 7. maaliskuuta 1849, että hänelle oli vakuutettu bábilaisten lukumäärän nousevan jo 100 000 seuraajaan. Tuona aikana Persiassa toiminut ranskalainen agentti Ferrier kirjoitti, että vaikka Persian pääministeri olikin tuominnut bábilaisia verisesti teloitettavaksi, ei tämä ollut estänyt uskon kehittymistä. (Momen 1981, 71.)

Momenin mukaan vuoteen 1852 mennessä Bábin uskonto oli melkein tuhottu Persiasta, mutta ryhmä kaikkein huomattavimpia bábilaisia oli kokoontunut Baghdádiin, Irakiin. Sieltä käsin he tukivat Iranin bábilaisten uudelleen järjestäytymistä. Tuona Baghdádin ajanjaksona eräs bábilaisista, Mírzá Husayn-Alí (1817 – 1892), arvonimeltään Bahá'u'lláh, osoittautui kasvavissa määrin kyvykkääksi ja Momenin mukaan "oletetusti tehokkaaksi johtajaksi". Persian viranomaiset valittivat Turkin hallitukselle bábilaisten toiminnasta, ja tämän seurauksena 1863 Bahá'u'lláh ja hänen kumppaninsa siirrettiin Konstantinopoliin (nykyään Istanbul) ja sieltä myöhemmin samana vuonna edelleen Adrianopoliin (nykyisin Edirne). Tuolloin vuonna 1863 ennen lähtöään Baghdádista Bahá'u'lláh julisti bábilaisille olevansa Bábin ennustama Luvattu, "Hän, jonka Jumala on ilmaiseva", Jumalan ilmaisija tälle aikakaudelle. (Momen 1981, xxii; Esslemont 1973, 48 - 50.).

Adrianopolissa vuonna 1866 Bahá'u'lláh kirjotti kirjeitä länsimaisille hallitsijoille ja paaville. Näissä kirjoittamisissaan kirjeissä Bahá'u'lláh kehotti hallitsijoita käyttämään voimansa oikeudenmukaisemman hallinnon ja kansainvälisen rauhan aikaansaamiseksi. Bahá'u'lláhin ilmaistessa julkisesti lähetystehtävänsä alettiin hänen seuraajiaan kutsua bahá'iksi. Momenin mukaan babilaisista tuli Bahá'u'lláhin seuraajia hänen oman arvovaltansa sekä hänen kirjoitustensa vaikutuksesta, mutta myös Bábin selvi- en määräysten seurauksena. (Momen 1981, xxii; Esslemont 1973, 50 - 53.)

Vuonna 1868 Turkin hallitus päätti karkottaa Bahá'u'lláhin seuraajineen vielä kerran, 'Akkoon, Syyrian rannikolle (nykyiseen Israeliin). Siellä Bahá'u'lláhia pidettiin vanki- lassa yli kaksi vuotta ja sen jälkeen hän oli vangittuna eräässä 'Akon vankilakaupun- gin taloista seuraavat 6 vuotta. (Momen 1981, xxii.) Vaikka Bahá'u'lláh oli vanki kuo- lemaansa saakka, pääsi hän muuttamaan erääseen taloon 'Akon vankilakaupungin ulkopuolelle. Kahdeksan vuotta myöhemmin Bahá'u'lláh asettui asumaan Bahjín kar- tanoon 'Akon lähistölle, jossa hän kuoli vuonna 1892. (Esslemont 1973, 56 - 58.)

Bahá'u'lláh jätti kirjallisessa testamentissaan selkeät ohjeet, että hänen vanhin poi- kansa 'Abdu'l-Bahá (1844 – 1921) tulee seuraamaan häntä bahá'í-yhteisön johtaja- na. 'Abdúl-Bahán asema oli olla muutakin kuin vain johtohahmo, sillä Bahá'u'lláh määräsi hänet opetustensa tulkitsijaksi ja liittonsa keskuksesi, jonka puoleen bahá'iden tulisi kääntyä saadakseen ohjausta. (Momen 1981, xxiii.) 'Abdu'l-Baháa on kutsuttu täydelliseksi esikuvaksi, jonka elämän tarkastelu voi innoittaa ja vahvistaa ihmisiä heidän ponnistuksissaan. Hän myös osoitti sanoin ja teoin esimerkillistä myö- tätuntoa ja anteliaisuutta. (Yleismaailmallinen oikeusneuvosto 2011.)

Viimeisessä tahdossaan ja testamentissaan 'Abdu'l-Bahá nimesi tyttärenpoikansa Shoghi Effendin (1897 - 1957) bahá'í-uskon Suojelijaksi, joka 36 vuoden ajan selitti Bahá'u'lláhin opetuksia, auttaen bahá'í-uskoa vakiintumaan maapallon kaikkiin osiin. Tätä aikaa Momenin mukaan luonnehtivat hallinnollisten rakenteiden syntyminen se- kä bahá'í-uskon ja islamin uskon välisten siteiden selkeä päättyminen. (Momen 1981, xxiii.) Runsas viisi vuotta Shoghi Effendin kuoleman jälkeen maailman bahá'it valitsi- vat Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston, kuten Bahá'u'lláhin aiempi ohjaus oli (Bahá'í-usko 2009, 44).

Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto on bahá'í-yhteisön korkein hallinnollinen elin, jonka puoleen bahá'ít nykyään kääntyvät. Se valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1963. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto valitaan vaaleilla kerran viidessä vuodessa. Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston istuntorakennus sijaitsee Haifassa, Israelissa, Karmel -vuoren rinteellä. (Momen 1989, 109, 232.) Kansainvälisen bahá'í-yhteisön sivujen mukaan Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto seuraa bahá'í-maailman toimintaa herkeämättä, tarjoten ohjaustaan ja kannustustaan maailmanlaajuiselle yhteisölle heidän pyrkimyksissään toimia Bahá'u'lláhin opetusten mukaan ja tarjotessaan ydintoimintoja ympäröivälle yhteiskunnalle (the Bahá'í Faith 2011).

1.2 Perusopetukset

Momenin (1981) mukaan bahá'í-yhteisön arvovaltaisina pitämät Bábin ja Bahá'u'lláhin kirjoitukset jakautuvat hartaudellisiin, heidän asemaansa perusteleviin sekä uskontonsa opetuksia selittäviin teksteihin. Lisäksi heiltä on kirjeitä sekä lakitekstejä. Seuraavaksi käyn läpi bahá'í-uskon keskushahmojen Bábin ja Bahá'u'lláhin perusopetuksia kuten Momen kirjassaan "the Bábí and Bahá'í Religions, 1844 - 1944. Some Contemporary Western Accounts" on niitä listannut (1981, xxiii.)

Momen kirjoittaa, että bahá'í-käsityksen mukaan ihminen voi tuntea Jumalaa, Luojaa vain sen verran kuin jumalalliset sanansaattajat Jumalan ominaisuuksia kuvailevat. (1981, xxiv). Báb selittää kirjoituksissaan, että jumalallisten ilmoitusten sarja on "prosessi, jolla ei ole ollut alkua etkä jolla ei tule olemaan loppua". Jokainen ilmoitus on ajallisesti ja toiminnallisesti rajattu, ollen olennainen osa Jumalan voiman ja tahdon ilmaisua. (Bahá'í International Community 1992, 16.) Bahá'í-opetusten mukaan jumalallisia sanansaattajia ovat olleet muun muassa Mooses, Kristus, Muhammad, Báb ja Bahá'u'lláh (Momen 1981, xxiv).

Momen kirjoittaa, että bahá'í-näkemyksen mukaan jumalallisten ilmaisijoiden tarkoituksena on ohjata ihmiskuntaa kohti henkistä ja sosiaalista edistystä ja kehitystä. Momen selittää, että tästä johtuen maailman uskontojen keskeiset päämäärät ja tarkoitukset ovat yksi ja sama. Niiden pääasialliset erot johtuvat ilmaisuajankohtien ja -alueiden erilaisista tarpeista ja vaatimuksista. (Momen 1981, xxiv.)

Momen kirjoittaa, että bahá'í-käsityksen mukaan ihmissielu on kuolematon ja yksilön päämäärä elämänsä aikana tulisi olla henkisten ominaisuuksiensa kehittäminen, joiden nähdään auttavan sielua sen ikuisella matkalla (Momen 1981, xxiv). Bahá'u'lláh kirjoittaa ihmisen potentiaalista muun muassa seuraavasti;

Pitäkää ihmistä kaivoksena, joka on täynnään verrattoman arvokkaita jalokiviä. Vain kasvatus voi saada sen paljastamaan aarteensa ja auttaa ihmiskuntaa niistä hyötymään (Bahá'u'lláh 1987, 280.)

Bahá'ít ymmärtävät tuon lainauksen jalokivien viittaavan ihmisen henkisiin ominaisuuksiin kuten hyveisiin, kykyihin ja taipumuksiin (Momen 1996).

Ihmiskunnan yhteiskunnallinen päämäärä tänä aikana on bahá'í-käsityksen mukaan maailman yhdentyminen, jonka Bahá'u'lláh tiivistää lausunnossaan ”Maailma on vain yksi maa ja ihmiskunta sen kansalaiset.” Tämä yhdentyminen on ihmisen vuosisataisen yhteiskunnallisen evoluution huipennus ja samanaikaisesti tulevaisuuden kehityksen ja edistysen alku, kirjoittaa Momen kirjassaan ”the Bábí and Bahá'í Religions, 1844 - 1944. Some Contemporary Western Accounts.” (1981, xxiv.)

'Abdú'l-Bahán selittää, että maailman yhdentyminen on riippuvainen yhteiskunnallisten perusperiaatteiden toteutumisesta. Hänen mukaansa kaikkinaisten ennakkoluulojen tuomitseminen on välttämätöntä. Momen kirjoittaa myös, että 'Abdu'l-Bahán mukaan oikeuksien, mahdollisuuksien ja etuoikeuksien tasa-arvoisuuden täytyy toteutua miesten ja naisten kesken. (Momen 1981, xxiv.)

'Abdu'l-Bahán kuvaamalla yhteiskunnallisilla perusperiaatteilla, joiden kautta maailman yhdentyminen voidaan saavuttaa, on yhteys toisiinsa. Momen selittää, että bahá'í-käsityksen mukaan eräs maailmanlaajuisista perusperiaatteista on kaikille pakollinen koulutus. (Momen 1981, xxiv.) Bahá'í-usko opettaa, että lasten tulee saada koulutusta voidakseen parhaalla mahdollisella tavalla osallistua yhteiskunnan kehitykseen. Äiti synnyttää lapset ja hoitaa heitä pieninä, joten bahá'ít ajattelevat äitien olevan seuraavan sukupolven ensimmäisiä kasvattajia. Tästä johtuen nähdään työtöillä olevan etuoikeus koulutukseen ennen poikia (Kahlitsematon kuin tuuli 2004, 158.) Tosin bahá'í-käsityksen mukaan perheiden tulisi kouluttaa kaikki lapsensa, sillä:

Tieto on ihmisen elämälle kuin siivet, ja kuin tikapuut hänen ylentymisekseen. Sen hankkiminen on välttämätöntä jokaiselle. Tulisi kuitenkin hankkia tuntemus sellaisista tieteistä, jotka voivat hyödyttää maailman kansoja -- (Bahá'í-kasvatus 2002, 13.)

Lisäksi Momen (1981, xxiv) kirjoittaa, että 'Abdu'l-Bahá kuvailemista maailmanlaajuisista yhteiskunnallisista peruseriaateista äärimmäisten köyhyyden ja rikkauden poistamisen olevan välttämätöntä. Bahá'íden mukaan yhteiskunnallisten asioiden hoidon tulisi pohjautua samoille henkisille periaatteille, kuin kasvatuksen ja koulutuksen, niiden ollessa kokonaisuuden osasia. Kansainvälinen bahá'í-yhteisö, virallisesti Bahá'í International Community, (BIC) on lausunnossaan *Valuing Spirituality in Development* (Tarkastamaton käännös!) avannut tätä asiaa muun muassa näin:

Keskeistä tehtävälle uudelleenkäsitteellistää inhimillisten asioiden järjestäminen on asianmukaisen ymmärryksen saavuttaminen talouden roolista. Epäonnistuminen sijoittaa talous laajempaan, ihmiskunnan sosiaalisen ja henkisen olemassaolon viitekehykseen on johtanut syövyttävään materialismiin maailman taloudellisesti edistyneemmillä alueilla sekä jatkuviin puutoksen tiloihin maailman suurten ihmismassojen joukossa. Talouden tulisi palvella ihmisten tarpeita; yhteisöiltä ei tulisi odottaa uudelleenjärjestäytymistä sopiakseen taloudellisiin malleihin. Taloudellisten järjestelmien lopullisen tehtävän tulisi olla maailman ihmisten ja laitosten varustaminen keinoilla saavuttaa kehityksen todellisen tarkeitus: ihmisen tietoisuudessa piilevien rajattomien mahdollisuuksien harjaanuttaminen. (Bahá'í International Community, 1998.)

Momen kirjoittaa, että uskonnon ja tieteen tulisi löytää tasapaino, sillä ne ovat 'Abdu'l-Bahán mukaan kaksi kaikkein voimallisinta työvälinettä ihmiskunnan kehitykselle (Momen 1981, xxiv). Lample (2009) kirjoittaa kirjassaan *Revelation & Social Reality*, että uskonto ja tiede ovat kaksi keinoa, jotka tutkivat todellisuutta ja muokkaavat yhteiskunnallista todellisuutta (emt, 22). John Huddleston (1996) selittää, että tiede auttaa ihmistä hänen materialististen tarpeittensa kanssa, kun taas uskonto vastaa ihmisen moraalisiin ja henkisiin tarpeisiinsa. Huddlestonin mukaan nämä molemmat ovat järkeenkäypiä. (Huddleston 1996, 47.) Bahá'í-yhteisön mukaan uskonto antaa eettisen perustan tieteelle ja auttaa ihmistä asettamaan toiminnalleen sekä elämälleen korkeampia päämääriä (Bahá'í-usko 2007, 10).

Uskonto ja tiede ovat ne kaksi siipeä, joiden avulla ihmisen ymmärrys voi kohota korkeuksiin, joiden avulla inhimillinen sielu voi kehittyä. Ei ole mahdollista

lentää vain yhden siiven varassa. Jos ihminen yrittäisi lentää yksinomaan uskonnon siiven avulla, hän piankin putoaisi taikauskon rämeikköön. Toisaalta taas hän ei pelkällä tieteen siivellä voisi edistyä vaan putoaisi materialismin toivottamaan suohon. ('Abdu'l-Bahá 1984, 161.)

Maailman yhdentymisessä myös yhteisen apukielen sekä kirjoituksen kehittäminen sekä yksilöiden vapauden ja oma-aloitteellisuuden turvaaminen voidaan 'Abdu'l-Bahán kirjoitusten valossa Momenin (1981) mukaan nähdä yhteiskunnallisina perusperiaatteina. (emt, xxiv.)

Lample lainaa kirjassaan *Revelation & Social Reality* (2009) Bahá'u'lláhia, kuvatesaan bahá'í-käsitystä yksilöiden vapauden erään ilmenemismuodon, itsenäisen totuuden etsimisen, tärkeydestä; jokaisen näkemystä ja ymmärrystä omaavan ihmisen velvollisuus on ponnistella saattaakseen sen, joka on kirjoitettu toiminnaksi. Lample kirjoittaa Bahá'u'lláhin lisäksi sanoneen, että jokainen ihminen on luotu viemään eteenpäin alati edistyvää sivistystä. (2009, 11.) Bahá'i-yhteisön mukaan ihmiskunta on saavuttanut tänä päivänä sellaisen kypsyyden tason, että jokainen ihminen on kyvykäs ottamaan itse asioista selvää ja omalla ymmärryksellään pohtimaan asioiden totuudellisuutta sekä sitä, miten tuo ohjaus liittyy hänen elämäänsä. (Bahá'í-usko 2007, 2-3.)

Jumala on antanut ihmiselle tutkivan silmän, jolla voi nähdä ja erottaa totuuden. Hän on suonut ihmiselle korvat kuulla todellisuuden sanoman ja antanut hänelle älyn lahjan, jolla hän voi päästä itse perille asioista. Nämä ovat ihmisen kyvyt ja varustus todellisuuden tutkimiseen. Ihmisen ei ole tarkoitus nähdä toisen silmin, kuulla toisen korvin eikä käsittää toisen aivoilla. (Kahlitsematon kuin tuuli 2004, 76.)

Bahá'i-yhteisön mukaan Bahá'u'lláhin opetusten tarkoituksena on edistää myönteistä kehitystä yksilöiden ja yhteiskuntien tasolla. Ihmisen henkinen kasvu tapahtuu bahá'í-käsityksen mukaan yksilön ponnistellessa luonteensa kehittämiseksi ihmiskunnan hyvinvoinnin edistämiseksi (Bahá'í-usko 2007, 6).

Bahá'íden mukaan kasvatuksesta riippuu koko yhteiskunnan kehitys:

Ensisijaisen tärkeä, kaikkein kiireellisin edellytys on kasvatuksen edistäminen. On mahdotonta ajatella, että mikään kansakunta voisi saavuttaa hyvinvointia ja menestystä ilman, että tätä kaikkein tärkeintä, tätä perustavaa laatua olevaa

asiaa viedään eteenpäin. Tärkein syy kansojen rappioon ja tuhoon on tietämättömyys. (Bahá'í-kasvatus 2002, 23.)

1.3 Yhteisöelämä

Bahá'í-yhteisön mukaan bahá'í-usko on lyhyen historiansa aikana levinnyt maailman laajuiseksi yhteisöksi, jossa joka puolella noudatetaan noita samoja hallinnollisia menetelmiä ja henkisiä periaatteita (Bahai-usko 2007, 12). Bahá'í International Communityn (BIC) lausunnon mukaan Bahá'u'lláh ilmaisi yhteisöelämää ohjaavia lakeja sekä hallinnollisen järjestelmän, jossa on mahdollista toteuttaa hänen julkituomansa periaatteet. Tässä hallinnollisessa järjestelmässä vaaleilla valitut neuvostot palvelevat yhteisön henkisiä tarpeita, neuvotteluun ja ryhmäpäätöksentekoon perustavilla menettelytavoilla. (Bahá'í International Community 1992, 30.)

Bahá'í-yhteisö kuvailee, että paikallisyhteisöissä valitaan vuosittain paikallinen henkinen neuvosto, jossa on yhdeksän jäsentä, samoin jokaisessa maassa valitaan kansallinen henkinen neuvosto. Yleismaailmallinen oikeusneuvosto, bahá'í-yhteisön kansainvälinen hallintoelin valitaan viiden vuoden välein. Bahá'í-yhteisön mukaan bahá'í-hallinnon periaatteiden mukaisesti missään näistä vaaleista ei ole vaalimainontaa eikä ehdokasasettelua, sillä ainoa vallintaperuste on yksilön henkilökohtainen soveltuvuus ja kyvykkyys palvella tehtävässä. (Bahá'í-usko 2007, 12.)

Bahá'í-yhteisön mukaan Bahá'u'lláhin on kirjoittanut, että neuvottelun tarkoituksena täytyy olla totuuden tutkiminen ja ihmisten tulee neuvotella kaikista asioista, sillä vain tämä vie kunkin ongelman ytimeen ja auttaa löytämään oikean ratkaisun (Bahá'í-usko 2007, 13.). Paul Lample (2009) selittää neuvottelun tarjoavan siihen osallistujille keinon yhdistää heidän ajatuksensa ja toimintansa. Lample kuitenkin korostaa, että neuvottelua ei käytetä vain päätöksen saavuttamiseksi tai ongelman ratkaisemiseksi, vaan myös ajatusten selkeyttämiseksi. (emt, 24.) Bahá'í-yhteisön mukaan neuvoteltaessa tulisi syntyä sellainen ilmapiiri, jossa yksilöt kykenevät irrottautumaan omista ideoistaan, kokien niiden olevan yhteistä omaisuutta, jota ryhmä saa muokata löytääkseen ratkaisun. Neuvoteltaessa ryhmän jäsenten yhteisenä päämääränä tulisi olla ratkaisun löytäminen. (Bahá'í-usko 2007, 13.) 'Abdu'l-Bahá kirjoittaa, että "totuu-

den loistava kipinä tulee esiin vasta erilaisten mielipiteiden törmättyä yhteen” (Lample 2009, 25). Bahá’í-neuvottelussa tulisikin vilpittömyyden ja suoruuden yhdistyä ystävällisyyteen ja huomaavaisuuteen. Neuvottelun periaatteet rakentavat ykseyttä niin yksilöiden välillä kuin perheissä ja yhteisöissä. (Bahá’í-usko 2007, 13.)

- - Perheneuvottelu, jossa käytetään perusteellista ja vilpitöntä keskustelua ja jota elävöittää tietoisuus kohtuuden ja tasapainon tarpeellisuudesta, voi olla ihmeläke kodissa ilmeneviin ristiriitoihin (Perhe-elämä 2003, 42).

Esslemontin (1973) mukaan kuvaillessaan bahá’ína elämistä ’Abdu’l-Bahá on sanonut, että ihmisten tulee olla kuin ”yksi sielu monessa ruumiissa, sillä mitä enemmän rakastamme toisiamme, sen lähemmäksi tulemme Jumalaa” (emt, 93 – 94, 98.) Bahá’í-yhteisöt kokoontuvat kerran 19 päivässä, jokaisen bahá’í-kuukauden alussa, viettämään 19 päivän juhlaa. Paikallisissa yhteisöissä vietettävä juhla koostuu hartushetkestä, yhteisen toiminnan suunnittelusta sekä yhdessäolosta (Bahá’í-usko 2007, 12).

Bahá’í-yhteisön mukaan eräs Bahá’u’lláh in opetuksista on, että ihmisten tulisi rukoilla päivittäin, sillä rukous on sielun ravintoa, ravintoa henkiselle kasvulle. Rukous on keskustelua Jumalan sekä oman sisimpämme kanssa. Bahá’í-kirjoitusten mukaan päivittäinen rukoileminen vahvistaa palvelun asennetta sekä todellista onnellisuuden tunnetta. Bahá’í-opetusten mukaan myös työ, joka tehdään palvelunhengessä, on korotettu rukouksen asemaan. (Bahá’í-usko 2007, 9; Bahá’í-usko 2009, 48.)

Bahá’í-yhteisön esitteen mukaan Bahá’u’lláh on sanonut, että lait ovat ”Lempeän kaitselmukseni valaisimet palvelijoitteni keskuudessa ja armeliaisuuteni avaimet luoduilleni.” Bahá’iden ei tule noudattaa lakeja ja ohjausta rangaistuksen pelosta vaan pikemminkin rakkaudesta. Bahá’í-yhteisö mainitsee esimerkkinä bahá’í-laista kiellon panetella eli toisista pahan puhuminen on kiellettyä, sillä sen katsotaan olevan yksi suurimmista esteistä ykseyden rakentumiseksi. (Bahá’í-usko 2009, 46.)

Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto Ridván-sanomassa 2010 kuvailee yhteisörakentamisen prosessia, jossa maailmanlaajuinen bahá’í-yhteisö on aktiivisesti mukana sanoen sen olevan prosessi, ”joka pyrkii tietyn väestöryhmän keskuudessa lisäämään sen kykyä huolehtia omasta henkisestä, sosiaalisesta ja älyllisestä kehitykses-

tään.” Heidän mukaansa tätä prosessia eteenpäin vieviä toimintoja ovat ”yhteisön hartaudellista luonnetta vahvistavat kokoukset (hartaustilaisuudet), lasten haurasta sydäntä ja mieltä ravitsevat oppitunnit (lastentunnit), varhaisnuorten kuohuvaa energiaa kanavoivat ryhmät (varhaisnuortenryhmät) sekä kaikille avoimet opintopiirit, jotka antavat eritaustaisille ihmisille mahdollisuuden edetä tasa-arvoisina ja tutkia opetusten soveltamista heidän omaan ja yhteiseen elämäänsä”. Koska nämä edellä mainitut ydintoiminnot ovat kaikille avointa toimintaa, kehottaakin Yleismaailmallinen oikeusneuvosto bahá’íta työskentelemään löytääkseen ”nuo sielut, jotka ikävöivät päästä eroon yhteiskunnan heille tyrkyttämästä horrostilasta ja työskennellä toistensa rinnalla omassa naapurustossaan ja kylässään yhteisen muuntumisprosessin käynnistämiseksi.” (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010a.)

Opettajien verkkopalvelussa (2011) kuvataan hartaustilaisuuksia kaikille avoimena toimintana, jossa ystävät kokoontuvat jonkun kotiin lukemaan ja kuulemaan pyhiä kirjoituksia sekä rukoilemaan. Opettajien verkkopalvelun mukaan bahá’ít järjestävät kaikille avoimia lastentunteja, joiden opinto-ohjelma perustuu moraalisille arvoille. Näillä lastentunneilla lapsia ohjataan tarkkailemaan omaa käyttäytymistään sekä kannustetaan lapsia kehittämään hyveitä, kuten myötätunto, rehellisyys sekä kärsivällisyys itsessään. Näillä bahá’í-yhteisön tarjoamilla lastentunneilla lapsia myös opetetaan kunnioittamaan erilaisia kulttuureja ja uskontoja. (Opettajien verkkopalvelut 2011.)

Ruhi-instituutin mukaan Yleismaailmallisen oikeusneuvoston yllä mainitsevat varhaisnuorten ryhmät ovat henkisen voimautumisen ohjelma, joka kannustaa varhaisnuoria syvällisen keskustelun, taiteitten sekä palvelun yhdistämisen kautta tunnistamaan itsessään piilevät potentiaalit sekä suuntaamaan ne toimimiseen yhteisen hyvän eteen (Ruhi-instituutti 2006, 17). Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto kuvailee Ridván-sanomassaan 2010 tuota varhaisnuorten ohjelmaa seuraavasti:

”Tämä ohjelma suuntaa heidän laajenevan tietoisuutensa sellaiseen todellisuuden tarkasteluun, joka auttaa heitä erittelemään yhteiskunnassa toimivia rakentavia ja tuhoavia voimia ja tunnistamaan näiden voimien vaikutuksen omiin ajatuksiinsa ja toimintaansa. Tämä tarkoittaa heidän henkistä käsityskykyään, lisää heidän ilmaisutaitojaan ja vahvistaa niitä moraalisia rakenteita, jotka palvelevat heitä koko elämän läpi. Orastavat älyllisten, henkisten ja fyysisten voimien tullessa tässä iässä heidän ulottuvilleen he saavan käyttöönsä ne työkalut, joita

tarvitaan niitä voimia vastaan taistelemiseen, jotka ryöväävät heiltä heidän todellisen identiteettinsä jaloina olentoina, sekä työskentelyyn yhteisen hyvän puolesta.” (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto, 2010a.)

Bahá’í-yhteisön mukaan bahá’í-opintopiirit ovat vapaaehtoisuuteen perustuvia, kaikille kiinnostuneille avoimia ryhmiä, jotka kokoontuvat säännöllisesti käymään merkityksellisiä keskusteluja bahá’í-kirjoitusten pohjalta eri aiheista. Bahá’í-yhteisön mukaan opintopiirien tarkoituksena on tarjota osallistujilleen tukea ja kannustusta muuttaa omaa ja ympärillään olevien elämää. Opintopiirien ollessa bahá’í-yhteisön mukaan ulospäin suuntautuvaa toimintaa, jonka tarkoituksena on tarjota osallistujille työkaluja sekä taitojen harjoittelumahdollisuuksia. (Suomen bahá’í-yhteisö 2011.)

2 OPINTOPIIRIT

Etsiessäni yleistä tietoa opintopiireistä huomasin, että yleisen suomalaisen asiasanaston (YSA) mukaan asiasanana opintokerho korvaa asiasanan opintopiiri. Näin ollen suomenkielisellä haulla ”opintopiirit” saldo oli niukka. Lainasin muutamia opintokerho-oppaita, kuten Maaseudun sivistysliiton Tuumasta toimeksi (1997), jossa on lyhytkestoisen opintokerhon materiaaleja järjestötoiminnan kehittämiseen. Lisäksi löysin Opintotoiminnan keskusliiton kirjasen nimeltään Opintokerho (2002) joka ohjeistaa kuinka aloittaa yhdistyksessä opintokerho sekä Työväen Sivistysliiton Opimme yhdessä (1989), jossa esitellään esimerkkejä opintokerhoista. Tämän lisäksi hain tietoa opintopiireistä käyttäen englanninkielistä hakua ”study circle”. Tuon haun kautta löytyi runsaasti tietoa ja linkkejä artikkeleihin sekä opintopiirejä tarjoaviin organisaatioihin kuten Context institute. Tutkimustietoa yleisesti opintopiireistä löytyi niukasti ja bahá’í-opintopiireistä en löytänyt tutkimustietoa lainkaan.

Vaikka saaliini lähdemateriaalien osalta olikin tässä suhteessa niukka, pyrin valitsemaan toisiaan täydentävät näkökulmat opintopiireihin. Cecile Andrews kuvaillee opintopiirejä ja niiden toimintaa Yhdysvalloissa artikkelissaan Study Circles: Schools for Life (1992). Myöhemmin lainaan muutamia näkökohtia ruotsalaisesta opintopiiri-perinteestä Staffan Larssonin Study Circles and Democracy in Sweden – konferenssijulkaisusta vuodelta 2001.

2.1 Yleisesti opintopiireistä

Cecile Andrews, artikkelissaan *Study Circles: Schools for Life* (1992), määrittelee opintopiiritoiminnan seuraavin termein: yhteistoiminnallinen oppiminen, demokraattinen osallisuus, kunnioitus yksilöiden näkemyksiä kohtaan sekä ryhmän kollektiivisesta viisaudesta oppiminen. Toimiessaan Yhdysvalloissa North Seattle Community Collegeen jatkuvan oppimisen johtajana Cecile Andrews rakensi opinto-ohjelmansa välittämisen, luovuuden sekä yhteisöllisyyden käsitteiden ympärille tarjoten opintopiirejä henkilökohtaiseen kasvuun, ammatilliselle kehitykselle sekä yleiselle osallisuudelle.

Opintopiirit ovat yhdysvaltalaisen Study Circles Resource Centerin (nykyään Everyday Democracy) määritelmän mukaan demokraattisia, voimakkaasti osallistavia pienryhmiä. Nämä ryhmät kokoontuvat useampia kertoja tarkoituksenaan keskustella ja syventää ymmärrystään jostakin yhteisestä kiinnostuksen kohteesta, pyrkimyksenään toimillaan saada aikaan muutosta. (Everyday Democracy 2011.) Opintopiireissä ei ole opettajaa, vaan joku osallistujista toimii opintopiiriohjaajana, joka varmistaa, että kaikilla on mahdollisuus olla niin aktiivinen osa opintopiiriä, kuin kukin haluaa. Cecile Andrews toteaa artikkelissaan *Study Circles: the Schools for Life*, että formaali aikuiskasvatuskin on huomannut Yhdysvalloissa opintopiirien mahdollisuudet, tarjoten niitä jo useista aiheista. Usein opintopiireissä käytetään lukumateriaaleja sekä auditiivisia ja visuaalisia apukeinoja ruokkimaan keskustelua. (Andrews 1992.)

Menetelmä itsessään on yksinkertainen ja artikkelissaan *Study Circles: the Schools for Life* Andrews kirjoittaa, että kasvava kiinnostus opintopiireihin on osa laajempaa liikehdintää, ihmisten löytäessä omat vaikutusmahdollisuutensa sivistyksen ja koulutuksen piirissä, kuten myös on käynyt lääketieteen ja uskonnon parissa. Hänen mukaansa tämä heijastaa kasvavaa varmuutta siitä, että ryhmässä voi olla kollektiivista viisautta, että koulutus ja ymmärrys kulkevat käsikkäin ja että oppiminen voi oikeasti olla kaikkia varten. Yhdysvaltalainen järjestö The Study Circles Resource Center on keskittynyt auttamaan yhteisöjä kehittämään omaa laaja-alaista ja monimuotoista toimijuuttaan tavoitteenaan yhteisön muutos käyttäen menetelmänä opintopiirejä (Common Focus 2011).

Andrewsin mukaan opintopiireissä jokainen osallistuja ottaa vastuun omasta oppimisestaan oppien kunnioittavasti kuuntelemaan toistensa näkemyksiä, eivät väitelläkseen vaan ymmärtääkseen erilaisia tapoja nähdä todellisuus. Andrews kirjoittaa, että osallistujat eivät välttämättä ole samaa mieltä asiasta, mutta he oppivat hyväksymään tämän. Andrews selittää, että osallistujat kokevat voimautuvansa oppiessaan pohtimaan omaa käsitystään asioista. Koska opintopiireissä ei ole ”oikeaa vastausta” ja kaikilla on oikeus ajatella haluamallaan tavalla, poistaa se Andrewsin mukaan pelon tulla nolaantuneeksi ja hänen mukaansa tästä syntyy rento ilmapiiri, jossa osallistujat nauttivat ajattelusta ja oppimisesta. Opintopiireihin osallistujia kannustetaan ilmaisemaan itseään vapaasti ja jakamaan eriäviäkin näkemyksiä ystävällisessä hengessä. Andrewsin mukaan opintopiireihin osallistujilla on erityinen mahdollisuus tutkia omia kommunikaatitaitojaan, itseilmaisuaan sekä kehittää taitoaan kuunnella toisia. Lisäksi Andrews huomauttaa opintopiireihin osallistujilla olevan mahdollisuus harjoitella arvostelukykyyään. (Andrews 1992.)

Andrewsin mukaan yhdenvertaisuus näkyy opintopiireissä siten, että tohtoriksi kouluttautuneella ei ole erilaista arvoasemaa kuin lukiosta valmistuneella. Opintopiireissä hänen mukaansa merkityksellistä on se, kuinka osallistujat osaavat prosessoida omia ajatuksiaan aiheesta sekä kuinka he jakavat ne muiden kanssa. Yleensä opintopiireissä on ohjaaja, mutta hänen ei tarvitse tietää käsiteltävästä aiheesta enempää kuin muut, vaan pikemminkin auttaa keskustelun sujuvuutta. Ohjaajan täytyy toiminnallaan taitavasti varmistaa, että ryhmässä jokainen tulee kuulluksi. Ohjaajan vastuulla on Andrewsin mukaan huolehtia keskustelun tason säilymisestä eläväisenä sekä varmistaa että pysytään aiheessa. (Andrews 1992.)

Andrews väittää artikkelissaan, että onnistuessaan prosessissa opintopiiriläiset harjoittelevat demokratiaa. Demokratian hän määrittelee seuraavasti; se on jaetun vallan käytäntö, jossa yksilöistä tuntuu, että he voivat vaikuttaa poliittisten päätösten tuloksiin. Opintopiiriympäristössä, jossa on yhdenvertaisuutta, kunnioitusta toisia kohtaan sekä innostuneisuutta jaettuja ajatuksia kohtaan, ihmiset ovat osallisina demokratian kaikkein keskeisiin puoliin. He tulevat johtopäätöksiin tai tekevät päätöksiä keskustelun, kuuntelun ja ymmärtämisen kautta. (Andrews 1992.)

Andrews kirjoittaa, että opintopiireissä yhteys on keskeisessä osassa. Opintopiireihin osallistujilta ei vaadita tunteitten erottamista käsiteltävästä aiheesta. Heidän roolinsa opettajina, oppijina, kuuntelijoina ja jakajina vaihtelevat opintopiirikokoontumisen kuussa. Andrewsinkin mukaan harvoin yhdysvaltalaisissa opintopiireissä osallistujat tulevat sinne oppiakseen objektiivisia faktatietoja. Pikemminkin heidän oppimansa tärkeys piilee siinä, miten se koskettaa heidän elämäänsä, heidän kokemuksiinsa sekä todellisia tilanteita joita he kohtaavat, tästä syystä Andrews kutsuu opintopiirejä termillä ”Education for Life”, vapaasti suomentaen oppimiseksi elämää varten. Osallistujat jakavat elämäänsä ja tunteitaan sekä kuuntelevat kunnioittavasti toisiaan, josta Andrewsinkin mukaan syntyy yhteys ja yhteisöllisyyden tunne osallistujien välille. Kun opintopiireihin osallistujilla ei ole tarvetta kilpailla tai esittää, alkavat he Andrewsinkin mukaan saada selville keitä he ovat ja voivat näyttää todellisen itsensä. (Andrews 1992.)

Andrewsinkin mukaan tavanomainen koulutusjärjestelmä keskittyy ensisijaisesti työuraan ja sen mahdollistumiseen koulutuksen kautta. Opintopiirien fokus on taas pikemminkin itseoivalluksessa ja yhteisön muodonmuutoksessa rohkaisemalla osallistujia puhkeamaan kukkaan yksilöinä ja yhteisön muutoksen aikaansaajina. Opintopiirit tuovat ihmisiä yhteen keskustelemaan, tuntemaan olevansa osa yhteisöä, harjoittelemaan monimuotoisuuden hyväksyntää, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa sekä yhtenäisyyden tunnetta. (Andrews 1992.)

Context Instituten (2011) mukaan Yhdysvalloissa nykyään kukoistava opintopiiritointi pohjaa Pohjoismaiseen kansansivistyksen malliin, jonka eräs menetelmä opintopiirit ovat. Context Institute kirjoittaa, että yhdysvaltalaisissa opintopiireissä painotettava velvollisuus työskennellä yhteisen hyvän eteen sopii mainiosti yhteen kasvavan ymmärryksen kanssa siitä, ettemme pysty vastaamaan nykypäivän suuriin sosiaalisiin ja ympäristöllisiin haasteisiin joita kohtaamme, elleivät kaikki tule mukaan ratkaisujen kehittämiseen. Myles Horton, joka 1930-luvulla perusti Yhdysvalloissa kansansivistystä tarjoavan Highlander Centerin on sanonut ”The fact is that people have within themselves the seeds of greatness, if they’re developed. It’s not a matter of trying to fill up people, but to fulfill people” vapaasti suomentaen; tosiasia on, että ihmisissä on itsessään siemenet suuruuteen, jos ne vain itävät. Kyse ei ole siitä, että ihmisten tarpeet täyttyvät vaan siitä, että teidän toiveensa täyttyvät. Yhdysvalloissa

katsotaankin opintopiireissä olevan mahdollisuus sekä henkilökohtaiselle että yhteisölliselle muodonmuutokselle ja tästä syystä useat järjestöt työskentelevät auttaakseen ihmisiä pääsemään tästä osalliseksi. (Context Institute 2011.)

Staffan Larssonin (2001) mukaan Ruotsin entinen pääministeri Olof Palme kutsui vuonna 1969 maataan ”opintopiiridemokratiaksi”. 2000-luvun alussa arvioitiin, että 1,2 - 1,6 miljoonaa 9 miljoonasta ruotsalaisesta osallistuu vuosittain opintopiireihin. (Larsson 2001.) Ruotsin hallitus on tukenut opintopiiritoimintaa vuodesta 1947 (Context Institute 2011). Staffan Larsson koetti empiirisessä tutkimuksessaan *Study Circles and Democracy in Sweden* (2001) selvittää millä tavoin ruotsalaiset opintopiirit edesauttavat demokratiaa. Ruotsalainen opintopiirisysteemi toimii seuraavien sääntöjen varassa; 1) Opintopiireissä ei ole kokeita, eikä arvosanoja saada, 2) osallistuminen on vapaaehtoista, 3) opintopiirissä on rajattu määrä osallistujia, yleensä 5-10 ihmistä, 4) yleensä opintopiirit kokoontuvat kerran viikossa 3 tuntia kerrallaan 10-15 kertaa 5) opintopiirillä on ohjaaja, mutta hänen ei tarvitse olla asiantuntija, vaan hän voi olla yksi osallistujista. Ruotsissa opintopiireillä ei ole kansallista opintosuunnitelmaa, eikä muitakaan säädöksiä sisällöstä, joka voi siten vaihdella suurestikin. Larssonin mukaan 2/3 opintopiirien osallistujista on naisia.

Ruotsalaisissa opintopiireissä osallistujat itse luovat oppimissuunnitelman, joten tässä mielessä opintopiirit ovat itsenäisiä ja vapaita hierarkioista, josta johtuen voidaan sanoa niiden edustavan suoraa ja osallistumiselle avointa demokratiaa. Larsson toteaa ruotsalaisista opintopiireistä, ettei niiden tarkoituksena ole muuttaa yhteiskuntaa millään selvällä tavalla, vaan ne ovat pikemminkin harmitonta kansalaisyhteiskunnan toimintaa. Toiminnan ollessa kaukana sosiaalisten liikkeiden tavoitteista, voidaan kuitenkin ajatella opintopiirien tarjoavan ”agoran”, torin, kansalaisten kohtaamispaikan, jossa on mahdollisuus pohdiskella kuinka yhteiskunta muotoutuu. (Larsson 2001.)

2.2 Bahá'í-opintopiirit

Opintopiiri-termi on vakiintunut Bahá'í-uskon terminologiaan kuvamaan erityisiä kokoontumisia, joiden tarkoituksena on opiskella bahá'í-kirjoituksia, tarkoituksenaan edistää ihmiskunnan hyvinvointia (Wikipedia 2011). Kun Yleismaailmallinen Oikeus-

neuvosto joulukuussa 1995 kehotti maailmanlaajuisista bahá'í-yhteisöä perustamaan koulutusinstituutteja, oli bahá'í-yhteisön yleisin malli - heidän auttaessaan ihmisiä syventämään tietämystään bahá'í-uskosta - ollut pääasiallisesti tarjota erilaisista aiheista satunnaisia eripituisia kursseja ja oppitunteja (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto, 2010a). Tuossa yhteydessä Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto (2010a) painotti, että olisi ”välttämätöntä muokata kirjoitusten opiskeluun toisenlainen lähestymistapa, joka kannustaisi suuria joukkoja toiminnan kentälle.” Heidän toiveensa oli, että kurssien myötä ihmisten tiedot, näkemykset ja taidot kehittyisivät.

Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston vuotuisessa ohjauskirjeessä, Ridván-sanomassa vuonna 2010 todetaan, että bahá'í-opintopiireissä opiskelu ja palvelu yhdistetään ja ne suoritetaan rinnakkain. Tällöin Yleismaailmallisen Oikeusneuvoston mukaan ”palvelun kentällä tietämystä koetellaan, kysymyksiä herää niiden soveltamisesta käytäntöön ja uusia ymmärryksen tasoja saavutetaan”. Heidän mukaansa tämän maailmanlaajuisesti perustetun etäopiskelujärjestelmän kautta tarjoutuu suurille joukoille eritaustaisia ihmisiä mahdollisuus tasa-arvoisina tutkia kirjoituksia pienryhmissä tarkoituksenaan soveltaa bahá'í-opetuksia käytännössä omaan ja yhteiseen elämäänsä. Tämän etäopiskelujärjestelmän tärkeimmät osaset ovat opintopiiri, ohjaaja sekä Ruhi-instituutin opinto-ohjelma. (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010a.)

Nykyään yleisin opinto-ohjelma, jota bahá'í-opintopiireissä käytetään, on alkujaan kolumbialaisen Ruhi-instituutin kehittämä (The Ruhi Institute 1991). Tästä alkuperästä johtuen, monet osallistujat kutsuvat bahá'í-opintopiirejä Ruhi-kursseiksi (Wikipedia 2011). Ruhi-instituutin opinto-ohjelma käsittää tällä hetkellä runkokurssisarjan kirjat 1-7. Runkokurssisarjan jokainen opintopiireissä opiskeltava kirja auttaa ystäviä hankkimaan erilaisia tietoja ja palvelutaitoja. Opintopiirit rakentuvat taidollisesti aina edellisten pohjalle. Opintopiireissä osallistujat oppivat käytännön taitoja ja he kykenevät aloittamaan itse uusia ydintoimintoja naapurustoissaan. (Suomen bahá'í-yhteisö 2011.) Kun opintopiiriläinen on opiskellut runkokurssisarjan kuusi ensimmäistä kirjaa, on hänen mahdollista jatkaa kirjaan seitsemän, jonka tarkoituksena on tarjota osallistujille näkemyksiä opintopiiriohjaajana toimimisesta (Ruhi-instituutti 2007, 5). Maailman laajuisesti näiden bahá'íden tarjoamien ydintoimintojen ”järjestelmällistä kehitys-

tä ruokkivat lähes 70 000 opintopiiriohjaajana palvelemaan kykenevää ystävää” (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010b).

Bahá’í-yhteisössä ”opintopiiriohjaaja” ei ole mikään saavutettu asema tai titteli, vaan sanalla viitataan palvelutehtävään tietyssä aikana. Jos henkilöllä on opintopiiriryhmä, jota ohjaa, siinä tilanteessa hän toimii opintopiiriohjaajana, mutta kun kirja on opiskeltu ja taidot opittu, päättyy myös ”opintopiiriohjaajuus”. Voidakseen kehittyä opintopiiriohjaajana tulisi yksilön alkukoulutuksen (kirja 7) jälkeen osallistua myös säännöllisiin ohjaajatapaamisiin, sillä niissä analysoidaan kokemuksia sekä edelleen kehitetään opintopiirin ohjaamiseen tarvittavia taitoja ja kykyjä. (Ruhinstituutti 2007, 45).

Seuraavaksi käyn läpi kirja kirjalta kirjojen tiedolliset ja taidolliset tavoitteet Suomen kansallisen koulutusinstituutin mukaan:

Opintopiiri kirja 1 ”Pohdintoja hengen elämästä” johdattaa opintopiiriläiset pyhien kirjoitusten säännölliseen lukemiseen sekä rukoilemiseen. Opintopiirissä materiaalin avulla syvennyttään rukouksen merkitykseen sekä kuoleman jälkeiseen elämään sekä harjoitellaan käytännön palvelutaitoina hartaustilaisuuksien järjestämistä sekä ystävien luona kotivierailujen tekemistä. (Palvelun polun askeleita 2010, 2.)

Opintopiiri kirja 2 ”Nouse palvelemaan” tarjoaa osallistujille mahdollisuuksia kehittää palvelutaitojaan syventymisten järjestämisen osalta sekä auttaa osallistujia kääntämään keskustelua merkityksellisiin asioihin (Palvelun polun askeleita 2010, 4). Yleismaailmallinen oikeusneuvosto mainitsee Ridván-sanomassaan 2010, että opintopiirien myötä on osallistujilla lisääntynyt kyky keskustella toisten kanssa henkisistä asioista sekä Bahá’u’lláhin henkilöstä ja hänen ilmoituksestaan (Yleismaailmallinen oikeusneuvosto 2010a).

Opintopiiri kirja 3:ssa ”Lastentuntien opettaminen, taso 1” osallistujat harjoittelevat lastentuntin järjestämiseen tarvittavia taitoja sekä pohtivat oppimiskokemuksiaan yhdessä (Palvelun polun askeleita 2010, 6). Kurssin suorittaneilla ystävillä on tarvittavat tiedot ja taidot perustaa omassa naapurustossaan lastentunteja, jota Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto kuvailee lasten haurasta mieltä ja sydäntä ravitsevina opitunteina (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010a).

Opintopiiri kirja 4 "Jumalan kaksoisilmaisijat" syventää opintopiiriläisten ymmärrystä bahá'í-uskon historiasta sekä harjaannuttaa heitä tarinankerronnan kulttuuriin, jossa historiallisia tapahtumia osataan esittää koskettavalla tavalla (Palvelun polun askeleita 2010, 8). Tämä kurssi myös syventää yhteisöllisyyden siteitä osallistujien ja ympäröivän yhteisön kesken, kannustaen osallistujia vierailemaan ystävien luona (Suomen bahá'í-yhteisö 2011).

Opintopiiri kirja 5 "Varhaisnuorten voimien vapauttaminen" tutustuttaa opintopiiriläiset varhaisnuoruuteen erityisenä elämänvaiheena. Runkokurssisarjan viidennessä kirjassa perehdytään varhaisnuorten voimautumista edistävään toimintaan. Toimintaan josta varhaisnuoret saavat tarmoa ja työkaluja itsensä ja ympäristönsä kehittämiseen (Palvelun polun askeleita 2010, 10.) Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto kuvaa näitä 11 -14-vuotiaita varhaisnuoria epäitsekäiksi, terävän oikeustajun omaaviksi, innokkaiksi oppimaan maailmankaikkeudesta sekä halukkaiksi omalla panoksellaan osallistumaan paremman maailman rakentamiseen. Opintopiiri kirjaan 5 osallistujia kannustetaan ja tuetaan aloittamaan näitä säännöllisiä "varhaisnuorten kuohuvaa energiaa kanavoivia ryhmiä" (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010a.)

Opintopiiri kirja 6 "Asian opettaminen" harjaannuttaa osallistujien taitoja jakaa bahá'í-uskon opetuksia sekä oma-aloitteisesti että osallistumalla yhteisön projekteihin (Palvelun polun askeleita 2010, 12). Osallistujat harjoittelevat taitojansa kertoa bahá'í-uskosta muun muassa järjestämällä takkailtoja, tilaisuuksia joihin uskosta kiinnostuneita kutsutaan kuulemaan alustus jostakin bahá'í-opetukseen liittyvästä aiheesta ja keskustelemaan aiheeseen liittyen (Suomen bahá'í-yhteisö 2010).

Opintopiiri kirja 7 "Yhdessä palvelun polkua kulkien" kouluttaa osallistujia kurssien 1-6 opintopiiriohjaajana palvelemiseen. Tässä opintopiirissä tarkastellaan mm. motivaation käsitettä sekä opitaan tunnistamaan asenteita ja taitoja, jotka auttavat opintopiiriohjaajaa tukemaan ystäviä heidän opiskellessaan kirjoja 1-6. Keskeistä on myös luovuuden, kuten taiteiden, musiikin, draaman ja käsitöiden merkityksen ymmärtäminen kaikessa toiminnassa (Palvelun polun askeleita 2010, 14; Ruhi-istituutti 2007, 45).

Suomen bahá'íden kansallinen koulutusinstituutti, joka on käännättänyt Ruhi-instituutin opintopiirimateriaalit suomeksi, koordinoi kansallisella tasolla opintopiirien tarjontaa. Koulutusinstituuttilta opintopiiriohjaaja tilaa materiaalin ja yksilöt opiskelevat opintopiireissä yleensä omalla paikkakunnallaan, usein omassa naapurustossaan läpi koko runkokurssisarjan voidakseen palvella opintopiiriohjaajina. (Suomen bahá'í-yhteisö 2010.)

3 TEORIATAUSTA

Tätä tukimustani tehdessäni ja opinnäytetyötäni kirjoittaessani valitsin opinnäytetyöni teoreettiseksi viitekehikseksi sosiokulttuurisen innostamisen, voimaantumisteorian sekä vapaan sivistystyön. Tutustuessani lähdekirjallisuuteen sekä tutkimusta tehdesäni huomasin, että bahá'í-opintopiirejä olisi voinut tarkastella myös muun muassa aktiivisen kansalaisuuden, sosiaalinen pääoman, yhteisöllisyys sekä yhteisörakentamisen näkökulmista. Sillä nuo kaikki olivat käsitteitä, jotka osuivat lähelle havaintojani opintopiiriohjaajuudesta ja opintopiirien merkityksestä.

Valitettavasti sosiokulttuurisesta innostamisesta ei Itä-Suomen yliopistolla sen paremmin kuin Joensuun kaupunginkirjastossakaan ollut tarjolla muita kuin Leena Kurjen kirjoittamia kirjoja, joten teoriataustassani viittaan vain Kurjen Sosiokulttuurinen innostaminen (2000) kirjaan. Ilmeisesti suomenkielisessä lähdekirjallisuudessa Leena Kurki on niitä harvoja, joilta kirjallisuutta aiheesta löytyy.

3.1 Sosiokulttuurinen innostaminen

Sosiokulttuurinen innostaminen (animation) muun muassa herättää ihmisten tietoisuutta, organisoii toimintaa ja saa ihmiset liikkeelle. Sanan "animation" (tai "animación") kääntäminen suomenkielelle ei ole aivan vaivatonta. Olennaisesti sanaan liittyvät ihmisten aktivointi, heidän aktiivisuus, herkistyminen sekä elähdyttäminen. Tietoisuuden herättäminen voisi Kurjen (2000) mukaan olla hyvä sana kuvaamaan innostamista, mutta sekin tuntuu hänen mielestään vajavaiselta kuvaamaan koko

merkitystä. Innostaminen on monimuotoista edistään sosiaalista kommunikaatiota sekä pyrkien lisäämään ihmisten välistä vuorovaikutusta. Innostamisen avulla pyritään luomaan sosiaalisia tilanteita, joissa muutos on mahdollista ja näin ollen parantamaan ihmisten elämänlaatua. (Kurki 2000, 18 - 19.)

Kurjen (2000) mukaan innostaja saattaa ihmisiä yhteen, hänellä on taito luoda suhteita. Innostajan tulee toimia kommunikaation ja toiminnan edistäjänä sekä ”ihmisten usein erillään olevien arkipäivän maailmojen yhdistäjänä” sekä aitoon keskusteluun johdattajana. Innostajan tulisi olla älykäs, hänellä tulisi olla elinvoimaista kaukokatseista energiaa sekä kyky luoda suhteita että edistää kommunikaatiota. Innostajien tulisi olla kaunopuheisia ja heillä tulisi olla taitoa toimia ihmisten välisinä välittäjinä. Lisäksi Kurki mainitsee Sosiokulttuurinen innostaminen -kirjassaan, että innostajalla tulisi olla kyky neuvotella. (Kurki 2000, 8.) Mielestäni neuvottelutaito on tosin opetettavissa oleva taito, eikä jokin sisäsyntyinen kyky. Lisäksi Kurki nostaa esiin myös innostajille tarpeellisen taidon; heillä tulisi olla taitoa muuttaa tarvittaessa perspektiiviään (Kurki 2000, 8).

Kurki esittää erikoisesti, että innostajilla tulisi olla ”hitunen rakentavaa oveluutta, silloin kun etsitään parhaita mahdollisia strategioita ihmisen elämän helpottamiseksi, rikastamiseksi sekä kriisien voittamiseksi” (Kurki 2000, 9). Mielestäni hänen peräänkuuluttamansa ”rakentava oveluus” on pikemminkin luovuutta löytää ongelmiin ja haasteisiin toimivia ja kokonaiskuvaa tukevia ratkaisuja kannustaen ja motivoiden ihmistä itseään ottamaan vastuu ratkaisuistaan ja elämän valinnoistaan. Käsittääkseni innostajan tulisi tukea ihmistä huomaamaan mahdollisuus kasvuun ja ratkaisuun eikä suinkaan juonitella toisen elämää mieleisekseen.

Sosiokulttuurinen innostaminen on maailmalla varsin laajalle levinnyt aate ja sen sisällä on erilaisia tapoja toimia. Erityisesti Keski-Euroopassa ja Latinalaisessa Amerikassa tällä on pitkät perinteet. Innostamisen prosessi tapahtuu Kurjen mukaan yleensä pitkällä aikavälillä ja siinä on mukana aina toimintatutkimuksellinen ote. Historiallisesti Brasilialaisen Paolo Freiren vapautuksen pedagogiikka vaikutti sosiokulttuurisen innostamisen tunnetuksi tulemiseen, samoin kuin Latinalaisessa Amerikassa vallalla oleva sosiaalipedagoginen näkökulma, joka Kurjen näkemyksen mukaan onkin perusluonteeltaan sosiokulttuurista innostamista. Sosiokulttuurisen innostamisen

syntyhetkeä on hankala määrittää, sillä sitä näyttäisi olleen aina. Tietoinen ammatillinen innostaminen syntyi välttämättömänä vastauksena yhteiskuntien tarpeisiin. Teollistumisen myötä syntyi vapaa-aikaa ja työn luonne muuttui antaen luovuudelle uusia mahdollisuuksia. Myös yhteiskuntien kehittymisen myötä yhteisöllisyys muuttui ja massamedioiden kehitys synnytti uusia sosiaalisen osallistumisen muotoja. Kurki toteaa innostamisen syntyneen kaikille yhteiskunnallisen elämän alueille ulottuvasta länsimaisen sivilisaation kriisistä – muutoksen kriisistä. Tähän kriisiin liittyy innostamisen kannalta myönteisiä tekijöitä, kuten kasvatuksellisten näkemysten laaja kirjo, sekä elinikäisen ja jatkuvan oppimisen korostaminen. Lisäksi havaittu epätasapaino kasvatus- ja koulutusjärjestelmien sekä ympäröivän yhteiskunnan välillä on innostanut luomaan erilaisia kasvatus- ja koulutusvaihtoehtoja kuten mm. Montessori, Steiner ja Freinet. (Kurki 2000, 7, 11 - 13.)

Sosiokulttuuriseen innostamiseen kuuluu olennaisena osana keskustelu kulttuurisesta demokratiasta. Kulttuurinen demokratia Kurjen (2000) mukaan tarkoittaa ihmisten omaa osallistumista, jonka ”katalysaattorina” sosiokulttuurinen innostaja on. Tämän toiminnan tavoitteena on sellaisen osallistumisen lisääminen, jossa ”ihmiset ovat todellisia toimijoita sekä arkielämänsä, ja siten myös kulttuurinsa tuottajia”. Kulttuurisen demokratian -ajatuksen mukaan kulttuuri on nimenomaan inhimillisen käyttäytymisen rakenne, ei vain jokin taiteisiin liittyvä elämän koristus. Kurjen mukaan Fermoso (1994) määrittelee, että sosiokulttuurisen innostamisen avulla voidaan pyrkiä kulttuurisen demokratian saavuttamiseen ja näin ollen Kurjen sanoin; ”innostaminen on kasvatuksellinen toimintamuoto yhteiskunnan parantamiseksi”. Innostamisen avulla voidaan tavoitella ihmisten oman osallistumisen kautta kasvattavaa ja yhteisvastuullista yhteiskuntaa. Innostamista voi käyttää kaikilla elämänaloilla ja sitoo yhteen yksilön elämän osaset. Fermoson (1994) mukaan sosiokulttuurisen innostamisen keskeisiä käsitteitä ovat yhteisöllisyys, osallistuminen, herkistyminen, dialogi, luovuus sekä toimintaan sitoutuminen. (Kurki 2000, 14.)

Kurjen mukaan monenlaista toimintaa voidaan väittää innostamiseksi ja innostamisen käytännöstä haetaan joskus jopa perusteluja teoriattomuudelle. Samanaikaisesti syntyy ja kuolee runsaasti innostamisen käytäntöjä. Elinehtona näyttäisi olevan, että innostaminen on tietoista toimintaa, jonka yhteydessä pohditaan perusteellisesti sen käytäntöä sekä suhdetta teoriaan. Kurki pohtii kirjassaan Sosiokulttuurinen innosta-

minen (2000), että missä määrin voidaan tuoda metodologioita ja tekniikoita sellaisista maista, jotka näyttävät olevan kulttuurillisesti meistä kaukana. Hän kuitenkin toteaa samassa yhteydessä sen olevan mahdollista, mikäli ne nähdään elvyttäjinä, innostajina sekä suunnannäyttäjinä. (Kurki 2000,15.)

Innostamisen keskeisiä tavoitteita tuntuukin Kurjen kirjan valossa olevan, että ihmiset tulevat tietoisiksi omasta roolistaan yhteisössään, yhteiskunnassa sekä maailmassa. Ihmisten tulisi tulla tietoisiksi siitä, miten heidän toimintansa arjessaan ja lähipiirissään liittyy laajempaan yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan. Innostaminen näyttäytyy Kurjen (2000) mukaan ”sellaisten toimenpiteiden yhdistelmänä, jotka luovat osallistumisen prosesseja, joissa ihmiset kasvavat aktiivisiksi toimijoiksi yhteisössään”.

Kurki muodostaa Merinoa mukaillen innostamisen teoreettisen rungon kahdeksasta piirteestä, joista ensimmäinen on ajatus siitä, että ihminen itse on ensisijainen toimija, ja innostaminen on sellaista toimintaa, jolla pyritään liikkeen aikaansaamiseen sekä sosiaalisen muutoksen luomiseen ja vahvistamiseen yksilön elämässä. Toinen piirre kiteytyy ajatukseen, että innostamisella tavoitellaan asenteiden ja ihmisten välisten suhteiden muutosta. Innostaminen on Kurjen (2000) mukaan yhteisöllistä toimintaa, ja vaikka se on kasvatusta, se ei kuitenkaan ole opetusta, tietojen siirtämistä. Sen pyrkimys on herättää ja motivoida ihmisissä ja ryhmissä halua kasvattaa itse itseään. Ohjaajan tai opettajan tulee olla yhdessä keskustelija, vuorovaikutteiseen keskusteluun johdattaja sekä kanssakulkija, ei suinkaan tiedonjakaja. (Kurki 2000, 24 - 25.)

Kolmas innostamisen piirre liittyy kulttuurisen demokratian käsitteeseen. Innostamisessa tulisi ymmärtää kulttuurien monipuolista kirjoa että yksilöiden moninaisia kulttuurillisia tarpeita. Kurki toteaa, että tarvitaan yhä laajempaa kulttuurien välistä ymmärrystä ja kunnioitusta (Kurki 2000, 25.) Olen samaa mieltä Kurjen kanssa laajemman ymmärryksen ja kunnioituksen tarpeesta. Sen sijaan, että huomaamme eroja voisimme muokata ajatteluamme kohti uudenlaista ajattelutapaa, jossa erojen sijaan keskitymme samuuteen. Kenties tältä pohjalta olisi helpompi luoda sitä keskinäisen kunnioituksen ilmapiiriä ja oppisimme arvostamaan erilaisuutta, nähden siinä ykseyden erilaisuudessa (unity in diversity).

Kurki kirjoittaa, että innostamisen teorian neljäs piirre liittyy ryhmiin. Kurjen mukaan innostaminen luo ja vahvistaa autonomisten ryhmien sekä toimivien ryhmäprosessien syntyä, tavoitteenaan saavuttaa piste, jossa innostajan ammatillinen toiminta tulee tarpeettomaksi ja ryhmä jatkaa tavoitteellista toimintaansa itsenäisesti ja omaehtoisesti. (Kurki 2000, 25.) Olen Kurjen kanssa samaa mieltä siitä, että toiminnan tulisi vahvistaa osallistujien taitoja ottaa oma toimintansa vastuulleen, tullen aktiivisiksi toimijoiksi. Jäin miettimään, että miten olennaista on luoda ryhmähenkeä, ja piileekö siinä tiedostamaton mahdollisuus toiset ulossulkevaan ”me vastaan muut”-ryhmähenkeen. Tässä yhteydessä pohdin sitä, minkä kokoluokan ryhmissä liikumme ja voisiko ryhmä jossa innostaminen toimii ollakin koko ihmiskunta, jossa jäsenenä olemme me kaikki yhtä arvokkaat - hyveillä varustetut - ihmiset, ilman että se sulkee jonkun ulkopuolelle? Toisaalta taitaa olla niin, että vaikka ihminen tuntisi kuuluvansa tuollaiseen laajempaan ryhmään, tapahtuu hänen kehityksensä kuitenkin vuorovaikutuksessa oman fyysisen paikallisen yhteisönsä kanssa. Johtopäätöksenä pohdinnalleni totean, että ilmeisesti kyseessä ovat toisiaan täydentävät ryhmämuodot, eivät toisiaan ulossulkevat.

Viides innostamisen piirre ovat sen sosiaaliset käytännöt, jotka saavat aikaan aloitteellisuutta, osallistumista sekä toiminnan ja sen merkityksen pohdinnan vuorovaikutusta (Kurki 2000, 26). Kuudentena Kurki mainitsee ”teknisen elementin”, joka sisältyy innostamiseen, hänen tarkoittaessaan ihmisten tukemista heidän tiedostaessaan ongelmiaan ja tarpeitaan sekä vuorovaikutuksen auttamista silloin kun tavoitteina on ongelmien yhteinen ratkaiseminen. Tässä yhteydessä toiminnassa käytetään Kurjen mukaan kaikkia sopivia sosiaalityön muotoja, joilla tätä osallistumista mahdollistavaa kommunikaatiota ja monipuolista ilmaisua sekä asenteiden ja toimintatapojen kehitystä tuetaan. (Kurki 2000, 26 - 27.)

Seitsemäntenä piirteenä Sosiokulttuurinen innostaminen kirjassaan Kurki tiivistää seuraavasti;

Innostaminen on sellaisten resurssien etsintää, jotka mahdollistavat yksilöiden ja ryhmien identiteetin ja pääosan vahvistamisen omassa kulttuurisessa ja sosiaalisessa kehityksessään oman yhteisönsä ja alueensa sisällä. (Kurki 2000, 27).

Kurki selittää tuota sanoen, ettei kaikkea sosiaalialan vapaaehtoistyötä tahi sellaista toimintaa mikä sisältää osallistavaa sosiaalista toimintaa ja ryhmien muodostamista voida ajatella kuuluvan innostamisen piiriin. Hän korostaakin, että innostamisen täytyy perustua aina suunnitteluun ja päämäärätietoiseen toimintaan, jonka perustana on filosofis-ideologinen inhimillinen ja ymmärtävä kehys, josta innostamisen osallistava -metodologia ponnistaa. Kurjen mukaan kahdeksas innostamisen osanen on sen paikka yksilöiden ja ryhmien välisen kommunikaation rakentajana. (Kurki 2000, 27 – 28.)

Kurki kirjoittaa, että innostamisen yhteydessä kasvatus mielletään ”ihmisten auttamiseksi toteuttamaan itseään ja elämäänsä täydesti kaikilla olemassaolon tasoilla. Ihminen elää elämäänsä tekemällä, oppimalla ja suunnittelemalla.” Innostamisen voidaan näin ollen ajatella olevan ihmisen sosiokulttuurisessa ympäristössä tapahtuva kasvatuksellinen interventiotekniikka. Tällöin kasvatuksellisuus suuntautuu koulun ulkopuoliseen kasvatukseen, erityisesti ihmisten vapaa-aikaan. (Kurki 2000, 42.)

Kurki kirjoittaa, että aikuiskasvatuksen kentällä innostamisella on monia suuntauksia, joista Merinon Educere-käsitteen mukaan kasvatuksen eräänä tavoitteena on, että ihminen oppisi persoonallista joustavuutta, jolloin hän uskaltaisi kyseenalaistaa omia käsityksiään, välttyisi dogmaattisuudelta sekä kykenisi omaksumaan uusia elämisen ja työn muotoja. Kurjen mukaan sosiokulttuurinen innostamisen myötä tähän prosessiin tulee uusi motivoiva elementti, sen vastustaessa kohtalonuskoa ja apatiaa sekä kannustaessaan oppimaan läpi elämän, luoden näin uusia kasvatuksellisia järjestelmiä, joissa on mukana niin kasvatuksellisuus kuin kulttuurinen ja sosiaalinenkin elementti. (Kurki 2000, 43 - 44.)

3.2 Voimaantuminen (Empowerment)

Empowerment-termille ei ole vielä yhtä vakiintunutta suomenkielistä sanaa, vaan rinnakkain nähdään käytettävän niin valtautuminen, voimaantuminen kuin voimautumisenkin termejä. Tässä opinnäytetyössäni tutkiessani bahá’í-opintopiirejä pyrin käyttämään systemaattisesti voimautuminen-termiä, sen ollessa bahá’í-terminologiaan juurtunut käsite. Kuitenkin tässä osiossa, jossa valaisien hieman Juha Siitosen Voi-

maantumisteorian perusteiden hahmottelua -teoksen pohjalta asiaa, käytän hänen valitsemaa sanaa; voimaantuminen.

Juha Siitonen väitöskirjassaan Voimaantumisteorian perusteiden hahmottelua (1999) toteaa, että hahmottelemassaan voimaantumisteoriassa voimaantuminen lähtee ihmisestä itsestään, ollen henkilökohtainen sekä sosiaalinen prosessi eikä sitä voi siirtää eikä antaa toiselle (Siitonen 1999). Siitonen kirjoittaa, että ihmisen voimaantumisen ja sisäisen voimantunteen tarve tulee ajankohtaiseksi silloin, mikäli ihmistä estettäisiin voimaantumasta. Hänen mukaansa ihmisellä on syvä luontainen tarve tuntea itsensä arvokkaaksi, joten vähäiselläkin tuon tunteen lisäämisellä on voi olla niin ryhmiin kuin yksilöihin uudistava vaikutus ja tätä kautta tuottaa valtavasti energiaa kasvuun ja oppimiseen. (Siitonen 1999.)

Siitosen voimaantumisteoriassa voimaantuminen nähdään ihmisestä itsestään lähtevänä prosessina ja sillä on yhteys ihmisen haluun, päämäärien asettamiseen, luottamuksen tunteeseen omia mahdollisuuksiaan kohtaan sekä näkemykseen itsestä ja omasta tehokkuudesta. Voimaantumisteoriassa ”ihmistä pidetään aktiivisena, luovana ja vapaana toimijana, joka asettaa itselleen jatkuvasti päämääriä omassa elämänprosessissaan”. Vaikka kyseessä on henkilökohtainen prosessi, niin siihen vaikuttavat toiset ihmiset, olosuhteet sekä sosiaaliset rakenteet. Voimaantumista voidaan yrittää tukea tai estää. (Siitonen 1999.)

Voimaantuminen ei ole yksisuuntaista, vaan osaprosessien voidaan katsoa olevan yhteydessä ja merkityssuhteessa toisiinsa. Voimaantumisen kannalta on Siitosen mukaan ratkaisevan tärkeää voida toimia olosuhteissa, joissa ihminen kokee voimavarojensa vapautumisen tunnetta. Tällaisessa voimaantumisen mahdollistavassa yhteydessä ”ihminen voi vapaasti ja aktiivisesti toimia omien päämääriensä mukaisesti ja samalla ottaa oma-aloitteisesti vastuun teoistaan ja omasta kehityksestään, mutta myös yhteisistä päämääristä ja yhteisestä hyvinvoinnista” (Siitonen 1999.)

Siitonen sanoo Hollenbeckin ym. (1989) tutkimuksessaan osoittaneen että sitoutumiseen vaikuttaa myönteisesti päämäärien julkisuus. Samoin jos henkilölle muodostuu tarve saavuttaa päämäärä ja hän itse pystyy kontrolloimaan päämäärään pyrkimisen prosessia. Päämäärään sitoutumiseen vaikuttaa tieto siitä että päämäärät ovat riittä-

vän haastavia mutta toisaalta saavutettavissa. Siitonen kirjoittaa, että itsetunnon kannalta näyttäisi tärkeää olevan, ettei kasvatuksessa aseteta vain kognitiivisia tavoitteita, vaan hänen mukaansa myös käyttäytymiseen sekä tunteisiin ja sosiaalisiin taitoihin olisi hyvä kohdistaa tavoitteita. (Siitonen 1999.)

Voimaantumisteoriaan liittyy myös vapaus. Esimerkkinä Siitonen nostaa Maslowin, sanoen tämän luottaneen ”ihmisen kykyyn ja haluun tehdä omaa kasvua tukevia valintoja”, mikäli ihminen saa vapaasti valita turvallisessa, hyväksyvässä ja kunnioittavassa ilmapiirissä. Ihmisen minäkäsityksen katsotaan olevan merkittävä voimaantumista ajatellen sillä ihmisen käsitys itsestään on yhteydessä siihen millaisia odotuksia ihmisellä on tulevaisuutensa suhteen sekä miten hän näkee omat voimavaransa suhteessa noihin odotuksiinsa. Ihminen arvioi ympäristöään minäkäsityksensä kautta ottaen helpommin vastaan sellaista tietoa, joka tukee hänen käsitystä itsestään hyläten sellaisen joka on ristiriidassa hänen minänsä kanssa. (Siitonen 1999.)

Jos ihminen tuntee, että kunnioitetaan sellaisena kuin hän on ja hän kokee ennakkoluulotonta suhtautumista, turvallisuutta sekä hyväksytyksi tulemistä hyväksyvässä tasa-arvoisessa ilmapiirissä, silloin hänen on mahdollista kokea voimaantumista tulevaisuutensa suunnittelun näkökulmasta. Myös voimaantuminen ja henkilökohtaisen vastuunottaminen liittyvät läheisesti toisiinsa, sillä päämäärien asettamisella ja itsearvostuksella on yhteys, vastuun luodessa mielekkyyden tuntoa elämään. (Siitonen 1999.)

Siitonen toteaa, että ”voimaantuminen on henkilökohtainen ja sosiaalinen prosessi” Tämän vuoksi vastuu yhteisen hyvinvoinnin edistämisestä onkin luonnollinen osa voimaantumisteoriaa, sillä voimaantuminen tapahtuu ”todennäköisemmin hyväksyvässä, avoimessa, joustavassa, turvallisesti koetussa, tasa-arvoisuutta ja kollaboratiivisuutta arvostavassa kontekstissa”. Siitonen arveleekin että ”Itsekeskeisyys tuskin johtaa henkilökohtaiseen ja yhteiseen hyvinvointiin”. (Siitonen 1999.)

3.3 Vapaa sivistystyö

Vapaa sivistystyön tarkoituksena on opetushallituksen nettisivujen määritelmän mukaan ”elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisössä” (Opetushallitus 2011). Vapaan sivistystyön piiriin kuuluu sekä eri arvopohjiin perustuvaa että neutraalia toimintaa ja opetushallituksen sivuston mukaan taustayhteisöt voivat edustaa erilaisia maailmankatsomuksia ja uskonnollisia näkemyksiä. Näillä kriteereillä bahá’í-opintopiirien voidaan katsoa sijoittuvan vapaan sivistystyön kenttään kuuluvaksi toiminnaksi. Lisäksi opetushallitus (2011) jatkaa, että ”vapaan koulutustyön koulutusorganisaatiot vastaavat varsin itsenäisesti toiminnastaan ja sen kehittämisestä”, joka mielestäni myös toteutuu Bahá’í-opintopiirien kohdalla Suomen bahá’í-koulutusinstituutin vastatessa muun muassa koulutuksen laadun kehittämisestä sekä materiaalien julkaisusta.

Suomessa vapaansivistystyön yhdeksi tehtäväksi on asetettu demokratian edistäminen. Seppo Niemelä kirjoittaa artikkelissaan Yhdessä oppiminen –sosiaalista pääomaa, että yhteisöllisyys on yli miljoonan suomalaisen arkitodellisuutta heidän osallistuessaan vapaan sivistystyön eri toimintoihin. Kansalaisopistojen opintopiirit ja opintokeskusten opintokerhot luovat sosiaalisia siteitä, yhteisöllisyyttä ja yhteistyökykyä rakentaen sosiaalista pääomaa, luottamusta ja vastavuoroisuutta. Laki vapaasta sivistystyöstä määrittelee sen tarkoituksena olevan muun muassa edistää kykyä toimia yhteisössä. Tästä huolimatta kansansivistyksen tarjoajat ovat varoneet painottamasta yhteisöllisyyttä, yhtenä syynä 1970-luvun keskustelu jossa vapaata sivistystyötä ja aikuiskasvatusta ohjattiin opinnolliseen suuntaan. Niemelän mukaan yhteisöllinen pedagogiikka toipui nopeammin ammatillisella puolella kuin vapaassa sivistystyössä. Niemelä ehdottaakin, että nyt olisi aika ottaa kansansivistyksen yhteisöllinen perintö uudelleen tietoisesti käyttöön, sillä on tarve vahvistaa sosiaalisia rakenteita. (Niemelä 2004, 64 - 65.)

Niemelä määrittelee, että ”Sosiaalinen pääoma voidaan ymmärtää kyvyksi toimia yhteisten päämäärien hyväksi” ja näin ollen kansalaisyhteiskunta tarjoaa oivallisen foorumin kehittää yhteisiä päämääriä ja keskustella niistä. Niemelän mukaan tiedämme kiistattomasti, että perinteinen yhteisöllisyys on murentunut, sillä kansalaisjärjestöjen jäsenmäärät ovat laskeneet harvojen osallistuessa. Niemelä miettiikin voivatko uuden

keveämmät järjestöt ja verkkoyhteisöt korvata sen, mitä vahan murentuessa menetetään. Niemelä lainaa Zygmund Baumanin (2002) näkemystä siitä, mitä tapahtuu globalistumisen kohdatessa heikentyneet sosiaaliset rakenteet. Baumanin mukaan tällä tavoin syntyvässä riskiyhteiskunnassa epäonnistuvalla sanotaan, että vika on siinä, koska et ollut oppinut riittävästi tai suorittanut tarpeeksi. Tässä valossa uudet yhteisöt ovat elämukseen tähtääviä, ”sosiaalista todellisuutta muuttavan voiman” uupueissa niistä. Baumanin mukaan täytyy rakentaa uusi kansalaisuus, opeteltava unohdetut kansalaistaidot, jotta voidaan kansoittaa uudelleen ”agora”, jossa yksilön hyvä ja yhteinen hyvä kohtaavat sekä neuvottelevat. (Niemelä 2004, 65 - 66.)

Niemelä kuvailee Oscar Olssonin 1900-luvun alussa eri virikkeistä kokoamaa opintokerhoa sanoen siellä olevan dialogia, vuorovaikutusta sekä yhteisvastuullisuutta kuten kansalaisopistotoiminnassa, mutta siellä ei ole opettajaa, vaan ohjaajana voi toimia joku ryhmän jäsenistä. Kyse on yhdessä oppimisesta, ryhmän ottaessa vastuun oppimisestaan käyttäen usein keskustelun pohjana lukemaansa kirjallisuutta. Ruotsissa niiden suosio on valtava, valtionkin panostaessa siihen suuria summia. Niemelän mukaan Suomessakin perinne elää sekä kansalaisopistojen opintopiireissä että opintokeskusten opintokerhoissa, tosin vaatimattomampana. Niemelä ehdottaakin, että koska opintokerhot ovat loistava väline elinikäisen oppimisen tarpeisiin sen sosiaalisia kompetenssejä ja arkipäivän demokratiaa vahvistavan luonteensa vuoksi, ne tulisi ottaa tietoisien kehittämisen kohteeksi. (Niemelä 2004, 66 - 67.)

3.4 Bahá’í-opintopiirit teorian valossa

Seppo Niemelä (2004) kirjoittaa kirjassa Taitava ihminen – toimiva kansalainen, että ”taitojen kehittäminen on osa prosessia, jossa ihminen toteuttaa itsessään piileviä mahdollisuuksia”. Samassa artikkelissaan Niemelä huomauttaa, että vaikka yhteiskunnassamme itsensä kehittäminen usein nähdään tiedon hankintana, niin tiedot ja taidot tukevat ja rikastuttavat toisiaan (Niemelä 2004, 63.) Käsittääkseni myös bahá’í-opintopiireissä keskeisenä ajatuksena on, että tietojen karttuminen ja toiminta kulkevat läpi opintopiirien rinnakkain. Niemelä ilmaisee ajatuksiaan kauniisti kirjoittaessaan vapaasta sivistystyöstä, että ”taitava käsi ei kulje ilman hengen ohjausta ja henki jää kalvokkaaksi ilman, että se voi harjaantua käden taidon avulla” (Niemelä 2004, 63 -

64). Nähdäkseni tuota lausetta voi peilata myös bahá'í-opintopiirien elementtien keskinäiseen suhteeseen. Bahá'í-opintopiireissä luetaan bahá'íden pyhinä pitämiä kirjoituksia hengen ravinnoksi. Kirjoitusten pohjalta tulisi syntyä innostavia keskusteluja, jossa pohditaan kirjoitusten implikaatioita arjessa. Lisäksi bahá'í-opintopiirien tarkoituksena on saada aikaan palvelua eli toimintaa, jossa toteutetaan kirjoituksista heränneitä ajatuksia käytännössä (Aflatuni 2011).

Niemelän mukaan dialogi, vuoropuhelu joka on vapaan sivistystyön ja yhteisöllisen pedagogiikan ydin, on ”kommunikaation vaativa erityismuoto”, Hän kuvailee sitä sanoen, että dialogissa ryhmä pyrkii yhteisymmärrykseen jostakin asiasta. Niemelä lainaa Bill Williamsonia (1998) kirjoittaessaan, että seuraavien ehtojen tulee täytyä, jotta vuoropuhelu voisi onnistua; osallistujilla tulee olla yhteinen kieli sekä kyky ymmärtää toisiaan, heillä tulee olla tietoa käsiteltävästä asiasta, heidän täytyy olla tietoisia perustelun loogisista periaatteista ja heidän täytyy kunnioittaa toistensa näkemyksiä. Williamsonin viimeinen ehto on, että osallistujien tulee olla valmiita muuttamaan omaa kantaansa, mikäli tutkittavat todisteet ja perustelut niin osoittavat. (Niemelä 2004, 67 - 68.) Mielestäni erityisen huomionarvoinen on tuo Williamsonin mainitseva viimeinen ehto vuoropuhelun onnistumiselle; ihmisen on oltava valmis muuttamaan omaa kantaansa tarvittaessa. Kurki (2000) lainasi Merinon Educere-käsitettä todetessaan sosiokulttuurisen innostamisen erään tavoitteen olevan, että ihminen oppisi persoonallista joustavuutta, jolloin hän uskaltaisi kyseenalaistaa omia käsityksiään ja siten välttyisi dogmaattisuudelta sekä oppisi uusia tapoja toimia. Teorian valossa näyttäisi siltä, että voidakseen toimia areenana, jossa keskustelun tarkoituksena on muuttaa pohditut teemat toiminnaksi, bahá'í-opintopiiriin osallistujien on ohjaajansa avustuksella kyettävä todelliseen vuoropuheluun, jota bahá'í-terminologiassa kutsutaan neuvotteluksi. Jotta onnistuneeseen vuoropuheluun päästäisiin, ja jotta se voisi toimia sosiokulttuurisen innostamisen välineenä, olisi osallistujien Merinon ja Williamsonin lainausten valossa uskallettava muuttaa näkemyksiään tarvittaessa.

Niemelän tarkoittaa, että jotta voitaisiin saavuttaa edellä kuvailtu dialogi eli vuoropuhelu on ohjaajan kyettävä herättelemään ja ylläpitämään keskustelua. Niemelän mukaan opintopiiriohjaajan tulee ”valvoa reilun pelin sääntöjen noudattamista” sekä rohkaista keskustelevaa ryhmää johtopäätöksiin (Niemelä 2004, xx). Bahá'í-koulutusinstituutin mukaan bahá'í-opintopiirien runkokurssisarjan läpi harjoitellaan

kommunikaatio-, vuorovaikutus- ja neuvottelutaitoa sekä toisten näkemyksiä kunnioittavaa kuuntelua, joten tässä valossa bahá'í-opintopiirissä ohjaajana toimivalta edellytetään Niemelän kuvaamia dialogitaitoja sekä taitoa ohjata osallistujia vuoropuheluun.

Niemelän kirjoittaa, että vapaa sivistystyö rakentaa yhteisöllisyyttä myös silloin kun se järjestää ihmisille itsensä toteuttamisen mahdollisuuksia. Hänen mukaansa yhdessä oppiva ryhmä on toiminnallaan kansalaisuutta rakentava yhteisö, jonka on mahdollista yhdistää opinnolliset ja yhteisölliset päämäärät. Kansalaisuuden ydin on yhteisöön kuuluminen, yhteisöjen jotka voivat vaihdella lähiyhteisöstä maailmankylän asukkaisiin. Vapaa sivistystyö rakentaa aktiivista kansalaisuutta opinnoissaan, lähestyen tätä kasvua toisistaan riippuvaisilla ja toisiinsa vaikuttavilla tiedolla, arvoilla sekä taidoilla. (Niemelä 2004, 68.) Tämän Niemelän kuvauksen valossa voitaisiin sanoa myös bahá'í-opintopiireissä olevan mahdollisuus edesauttaa aktiivisen kansalaisuuden syntyä, niiden pyrkiessä lujittamaan yhteisöllisyyden siteitä yhdessä opiskelemisen ja toimimisen kautta.

Kurki lainaa kirjassaan Sosiokulttuurinen innostaminen (2000, 21) Ezequiel Ander-Eggin kuvausta innostamisesta:

Sosiokulttuurinen innostaminen on ihmisen elämänlaadun kehittymiseen liittyvien, osallistuvaan pedagogiikkaan perustuvien sosiaalisten käytäntöjen yhdistelmä. Käytäntöjen lopullinen tavoite on edistää ihmisten omaa osallistumista kulttuuriseen kehitykseen luomalla tilanteita ja mahdollisuuksia ihmisten väliselle kommunikaatiolle ja vuorovaikutukselle. (Kurki 2000, 21.)

Tuo Ander-Eggin tiivistämä ajatus, että sosiokulttuurisen innostamisen tavoitteena olisi edistää ihmisen omaa osallistumista kulttuurin luomiseen tarjoamalla hänelle tilanteita ja mahdollisuuksia harjoitella ihmisen keskinäistä vuorovaikutusta, on samankaltainen kuin bahá'í-koulutusinstituuttien tarjoamien bahá'í-opintopiirien tavoite. Bahá'í-koulutusinstituutin mukaan opintopiireissä tavoitteena on kannustaa ja rinnalla kulkea (accompany) opintopiiriläisiä heidän harjoitellessaan taitojen soveltamista käytäntöön. Koulutusinstituutin mukaan tämän prosessin tarkoituksena on tukea ihmisiä tulemaan rohkeammiksi toiminnan kentällä, jotta he voisivat löytää oman palvelun polkunsu, eli tavan kehittää yhteiskuntaa. Koska opintopiiritoiminnan tavoitteena on yhteisörakentaminen ja uuden palveluun keskittyvän kulttuurin luominen, tulee

näiden opintopiireihin osallistuvien oppia taas vuorostaan tukemaan kohtaamiaan ihmisiä heidän henkisessä kehityksessään. Sosiokulttuurinen innostaminen näyttäisi antavan teoreettista viitekehystä opintopiiritoiminnalle, näiden tavoitteiden käytännössä toteutumista täytyy vielä tutkia.

Toisaalla kirjassaan Sosiokulttuurinen innostaminen Kurki (2000) lainaa professori J.V. Merinon näkemystä, että innostamisella on kaksi päätavoitetta, joista ensimmäinen ”herätetään elämää siellä, missä sitä ei ole”. Tämän Kurjen mukaan on erityisesti ammatillisen innostajan tehtävä, hänen luodessaan liikettä sekä tukiessaan asioiden täytäntöönpanoa, itsenäistä toimintaa sekä vastuuntuntoa. Toinen Merinon päätavoitteista on ”tukea ja saada liikkeelle niitä kykyjä, jotka ovat jo olemassa”. Kurki selittää tämän tarkoittavan sekä vapaaehtoiskentällä että ammattilaisten kohdalla sitä, että motivoidaan, herätellään, vahvistetaan sekä koordinoidaan jopa heikkoja ja tiedostamattomia kykyjä ja voimia niin yksilöiden kuin ryhmienkin kohdalla. Lisäksi tuetaan heidän osallistumista sosiaaliseen, kasvatukselliseen ja kulttuurilliseen toimintaan. (Kurki 2000, 23.)

4 TUTKIMUKSEN KULKU

Tämän tutkimuksen tarkoitus oli selvittää voimauttavatko bahá’í-opintopiirit osallistujiaan, ja miten se näkyy, mikäli näin olisi. Opintopiireistä sanotaan, että ne ovat kouluttautumisympäristö, joka tukee ihmisiä heidän palvelun polullaan, aktiiviseen toimijuuteen, joten minua kiinnosti tutkia myös kokevatko osallistujat olevansa aktiivisia tai tulleet aktiivisemmiksi, ja kuinka se näkyy ulospäin?

Vaikka Suomessa bahá’í-opintopiirit ovat pyörineet vuodesta 1996 lähtien ja tälläkin hetkellä niitä tarjotaan 10 - 15 paikkakunnalla ympäri Suomea, ei niitä ole vielä tutkittu (Aflatuni 2011). Yleisesti suomalaisista opintopiireistä en löytänyt yhtään aikaisempaa tutkimusta, vaikka niihin kirjallisuudessa jonkin verran viitataan. Suomen kirjastojen asiasanat eivät opintopiiritermiä tunne, ja bahá’í-uskosta näyttää olevan niukasti suomenkielistä tutkimustietoa. Etsiessäni aiempia Suomessa tehtyjä tutkimuksia bahá’í-uskoon tai opintopiireihin liittyen kykenin löytämään kaksi pro gradu -tason

tutkimusta suomalaiseen yliopistoon. Toinen pro graduista oli Turun yliopistoon uskontotieteen laitokselle Pirjo Heinon (2007) Jumalan kategoria bahá'í-uskonnossa ja toinen Tampereen yliopistossa yhteiskuntatieteellisessä tiedekunnassa, sosiaalityön tutkimuksen laitokselle Aitolkin Kylliäisen vuonna 2009 kirjoittama pro gradu-tutkimus aiheenaan ”Bahá'í-pioneerien sopeutuminen Suomeen”.

4.1 Aineistonhankinta

Suunnitellessani opinnäytetyön tekemistä HUMAKissa Yhteisöpedagogi-opintoihini olin heti alussa yhteydessä Suomen bahá'íden Kansalliseen Henkiseen Neuvostoon kysyäkseni, olisiko sopivaa, että opinnäytetyöni liittyisi bahá'í-yhteisöön ja sen tämän hetken toimintoihin. Sillä vaikka olinkin pyöritellyt opettajani Tuija Mehtosen kanssa useita aiheita mm. monikulttuurisuuteen ja Hyve-projektiin liittyen, niin erityisesti minua kiinnosti tutkia bahá'í-uskoon liittyvää aihetta. Meitä aikuisopiskelijoitahan kannustetaan valitsemaan aihealueeksi jokin omaa elämää ja asiantuntijuutta tukeva aihe, mutta tämän lisäksi halusin kuitenkin tehdä jotakin, josta olisi hyötyä myös muille kuin itselleni. Tuolloin 13. Helmikuuta 2010 Kansalliselle Henkiselle Neuvostolle lähettämässäni kirjeessäni mainitsin, että olin pyöritellyt eräänä mahdollisuutena tehdä näkyväksi bahá'í-yhteisön opintopiirejä ja niiden mahdollisuutta aktiivisten kansalaisten kasvatuksellisessa ohjaamisessa – mahdollisena reittinä uudenlaiseen aktiiviseen kansalaisuuteen.

Maaliskuussa 2010 Kansallinen Henkinen Neuvosto vastasikin rakastavalla kirjeellä, jossa he kiittivät yhteydenotostani sekä kannustivat minua todeten, että Heidän mielestään ajatukseni opinnäytetyön tekemisestä bahá'í-aiheesta on erinomainen, valitsemani näkökulman ollessa yhtäältä kiinnostava ja toisaalta haastava.

Keväällä ja kesällä 2010 toki pyörittelin ajatusta opinnäytetyön tekemisestä, mutta tuossa vaiheessa keskityin muiden opintojeni tekemiseen. Syksyllä 2010 opinnäytetyö alkoi jälleen tulla ajankohtaiseksi ja testasin ajatuksiani mahdollisesta aiheesta eräällä ystävälläni sekä yhdellä opettajalla, saaden heiltä arvokasta palautetta sekä kannustusta. Vaikka tuossa vaiheessa innostuinkin ajatuksesta tehdä opinnäytetyöni siitä, kuka on ”riittävän suomalainen” yhteiskunnassa pinnalla olevan ”en ole rasisti,

mutta” -keskustelun sekä omien kokemusteni kannustamana, päädyin kuitenkin alkuperäiseen aiheeseeni; bahá’í-opintopiirien tutkimiseen ja niiden näkyväksi tekemiseen.

Tässä vaiheessa opinnäytetyöni tutkimusta pohtiessani ajattelin tutkivani opintopiiriläisten sekä opintopiiriohjaajien näkemyksiä siitä mikä on opiskelun tarkoitus – nähdäänkö osallistujat alusta alkaen aktiivisina toimijoina taustastaan riippumatta, vai onko kyseessä mahdollisesti yksilöiden oman tiedon kerääminen ja oman sosiaalisen pääoman kartuttaminen? Lisäksi pohdin sitä kuinka aktiivisen toimijuuden muodostumiseen vaikuttaa opintopiiriohjaajan oma näkemys suuremmasta kuvasta. Kun Jussi Ronkaisesta tuli opinnäytetyötäni ohjaava opettaja, niin hänen kanssaan oli mahdollista neuvotella siitä, miten suunnittelemani haastattelut kannattaisi toteuttaa ja millaisilla kysymyksillä saisin selville opinnäytetyöni kannalta olennaisia ja minua kiinnostavia asioita.

Joulukuussa 2010 olin yhteydessä Suomen bahá’iden kansallisen koulutusinstituutin koordinaattoriin Hanna-Mari Aflatuniin kyselläkseni koulutusinstituutin tarpeita sekä vinkkejä liittyen tutkimusaiheeseeni. Keskustellessamme aiheesta kansallinen koordinaattori kannusti minua tutkimaan tuleeko osallistujista aktiivisia toimijoita ja näkyväkö naapurustoajattelu osallistujien toiminnassa. Kansallisen koordinaattorin mukaan aktiivinen toimija toimii omassa naapurustossaan suunnitelmallisesti ja järjestelmällisesti kyeten vastaamaan naapurustossaan heränneisiin sosiaalisiin ja henkisiin tarpeisiin (Aflatuni 2011.) Tuosta puhelusta rohkaistuneena ja innostuneena sovin tekemäni haastattelut Suomen bahá’iden kansallisessa talvikoulussa 29.12.2010 - 1.1.2011 Jyväskylässä.

Haastattelupaikaksi valikoitui Suomen bahá’iden kansallinen talvikoulu siitä syystä, että talvi- ja kesäkoulut keräävät yhteen toimijoita ympäri Suomea, tarkoituksenaan syventyä kunkin koulun teemaan luentojen ja luentojen jälkeisten seminaarien (ryhmäkeskustelujen) kautta. Talvi- ja kesäkouluissa ihmiset verkottuvat ja virkistyvät vaihtaen kuulumisia, keskustellen ydintoiminnoista sekä nauttien innostavasta ilmapiiiristä, joka syntyy noin 150 - 220 bahá’ín sekä heidän ystävänsä kokoontuessa yhteen. (Suomen bahá’í-yhteisö 2011.)

Koska halusin selvittää opintopiiriläisten sekä ohjaajina toimivien kokemuksia bahá'í-opintopiireistä, heidän oppimista taidoista sekä heidän ajatuksiaan aktiivisuudestaan sekä naapurustoissa toimimisen mahdollisuuksista tuntui luontevalta tehdä kvalitatiivinen tutkimus, yksilöhaastattelujen muodossa. Joskin oppimiskokemuksena täytyy mainita, että yksilöhaastattelujen rinnalla ryhmähaastattelun käyttäminen (kuten alun perin mietin tekeväni) olisi saattanut stimuloida vastaajia pohtimaan kysymyksiä laajemmin ja syvällisemmin. Tällä kertaa kuitenkin oma kokemattomuuteni tutkijana aiheutti sen, että päädyin tekemään vain yksilöhaastatteluja. Myös haastattelurunkoni kysymykset vaativat toisinaan hiukan tarkentamista, täsmentämistä sekä kysymysten avaamista, jotta haastateltava koki ymmärtävänsä mitä häneltä itse asiassa kysytään.

Teemahaastatteluihin pyrin valitsemaan tällä hetkellä opintopiireissä opiskelevia koko runkokurssisarjan laajuudelta, sillä kuten Hirsjärvi artikkelissaan tähdentää: ”Valitaan kohdejoukko tarkoituksenmukaisesti, ei satunnaisotoksen menetelmää käyttäen” (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 155). Kysyessäni talvikoulussa ihmisiltä halukkuutta osallistua opinnäytetyötäni varten tehtävään haastatteluun, koetin kysyä eri vaiheissa runkokurssisarjaa opiskelevilta, jotta vastaukset kattaisivat laajemmin opintopiirejä. Haastateltavissani oli selvästi suurempi osa naisia, kuten tällä hetkellä on enemmistö bahá'í-opintopiireihin osallistuvista sekä ohjaajista. Hirsjärvi kirjoittaa, että ”tutkimussuunnitelma muotoutuu tutkimuksen edetessä, tutkimus toteutetaan joustavasti ja suunnitelmia muutetaan olosuhteiden mukaisesti”, näin myös kävi itselläni. (Hirsjärvi, S. ym. 2004, 155).

Tutki ja kirjoita -kirjassa (Hirsjärvi, ym. 2004) opastetaan, että tutkija voi aloittaa aineiston keruun päättämättä etukäteen kuinka monta tapausta hän tutkii. Tällainen minunkin tilanteeni oli, sillä en tiennyt kuinka monta haastattelua tarvitsisin, ennen kuin saturaatiopiste on saavutettu, eivätkä haastattelut tuota enää tutkimukseni kannalta uutta tietoa. Kirjallisuudessa ohjenuorana aineiston riittävyyteen näyttäisi olevan, että aineisto on riittävä kun samat asiat kertaantuvat aineistossa. Hirsjärvi tosin huomauttaa tässä ajattelutavassa piilevästä ongelmasta; tutkijan omasta oppineisuudesta riippuu huomaako hän jatkuvasti uusia näkökulmia. Lisäksi kvalitatiiviseen tutkimukseen usein liitetään piirre, jossa ajatellaan, että jokainen tapaus on ainutlaatuinen, kuinka tutkija silloin voi olla varma, ettei tutkimus tuota enää uutta tietoa? Hirs-

järvi lohduttaa Turki ja kirjoita –kirjan luvussaan, että ”saturaatioajattelu näyttää osoittautuneen käytännössä koetelluksi keinoksi jotenkin määritellä kerättävän aineiston määrä.” (Hirsjärvi ym. 2004, 171.)

Olin alustavasti miettinyt, että jos opintopiiriläisiä olisi kymmenkunta ja opintopiiriohjaajia viitisen kappaletta, niin se voisi olla hyvä määrä. Koetin valita haastateltavaksi hiukan eri vaiheissa runkokurssisarjaa olevia, mielessäni ajatus opintopiirien tiedollisesti ja taidollisesti toistensa varaan rakentumisesta. Tällä valintakriteerilläni havittelin laajempaa variaatiota vastauksissa. Haastatteluja tehdessäni huomasin kirjassa 1 ja 2 olevien vastausten saturaation tulevan pian vastaan. Pidemmällä runkokurssisarjassa olevien kanssa tilanne oli hieman erilainen; oli asioita jotka toistuivat lähes jokaisessa haastattelussa, mutta silti persoonallinen ote sekä erilaiset elämäntilanteet aiheuttivat variaatiota toisissa kysymyksissä.

Haastattelurunkoni muodostui kolmen teeman ympärille, joilla pyrin selvittämään opintopiireihin osallistujien subjektiivisia kokemuksia kustakin aiheesta: 1) Miksi opintopiireihin osallistutaan? 2) Opintopiireihin osallistumisen vaikutus? 3) Ulospäinsuuntautuneisuus.

Suomen bahá’íden kansallisessa talvikoulussa 2010 haastattelin yhdeksää ihmistä, jotka osallistuvat opintopiireihin opintopiiriläisinä. Loput kolme haastatteluista tein muissa yhteyksissä tammikuussa 2011 sekä huhtikuun alussa 2011. Yhteensä haastattelin 12 opintopiiriläistä.

Kansallisessa talvikoulussa sain käyttööni tilan, pienen huoneen, johon pääsi helposti keskusaulasta. Osan haastatteluista nauhoitin Audicity -ohjelmalla suoraan kannettavalle tietokoneelleni, toisissa taas käytin Humanistiselta ammattikorkeakoululta lainaamaani mp3-nauhuria. Tila joka oli käytössäni talvikoulun aikana, mahdollisti sen, että pystyin luontevasti nappaamaan ihmisiä luentojen väleissä haastatteluihin. Haastattelut olivat kestoaltaan 20 - 60 minuuttisia, riippuen kuinka pitkällä runkokurssisarjassa haastateltava oli. Heidän, jotka opiskelivat kirjoissa yksi ja kaksi haastattelut olivat selvästi lyhyempiä kuin heidän jotka olivat kirjassa kuusi tai palvelivat opintopiiriohjaajina. Näyttikin siltä, että kokemuksen karttuessa haastateltavilla oli myös enemmän jaettavaa. Talvikoulu loppui hiukan kesken, sillä osa sopimistani haastatte-

luista jäi toteutumatta talvikoulussa, tästä syystä sovin jatkavani haastatteluja myöhemmin. Nuo kolme myöhemmin tekemääni haastattelua tein haastateltavien kodeissa sekä eräässä tapauksessa haastattelu mahdollistui parhaiten niin, että teimme sen omassa kodissani, haastateltavan tullessa käymään paikkakunnalla.

4.2 Tutkimuskysymykset

Tutkimuskysymykset jakautuivat selvästi ”lämmittelykysymyksiin”, joilla paitsi tarkastettiin, että puhumme samaa kieltä ja ymmärrämme toisiamme, myös taustoitettiin haastateltavan ajatuksia runkokurssisarjan tavoitteista. Varsinaiset haastattelukysymykset selvittivät haastateltavien kokemuksia sekä odotuksia liittyen opintopiireihin, opintopiireissä oppimista taidoista ja tiedoista sekä heidän kokemuksistaan opintopiirien vaikutuksista. Kolmas aihekokonaisuus opintopiiriläisten haastatteluissa olivat naapurustot, sekä se miten he kokivat voivansa kehittää niitä sekä millaisena he näkivät oman roolinsa omassa naapurustossaan. (Liite 1)

4.3 Aineiston analysointi

Purettuani haastattelunauhakirjoitettuihin muotoon huomasin, etten tiennyt miten edetä. Eskola ja Suoranta kirjassaan Johdatus laadulliseen tutkimukseen (2008, 162) tiivistävät tilanteeni todeten, että laadullisen aineiston käsittelyn alkuvaiheessa tutkija joutuu sietämään epätietoisuutta siitä mitä tutkittavan aineiston kanssa tulisi tehdä. Heidän ehdotuksensa on, että aineisto kannattaa järjestää tässä vaiheessa, mutta minun pitäisi vielä keksiä miten se olisi järkevintä ja hyödyllisintä tehdä. Eskola ja Suoranta painottavat kirjassaan, että tässä vaiheessa, ennen kuin aloittaa luokittelun, olisi hyödyllistä määritellä tarkat analyysisäännöt. Tässä tapauksessa pyrin löytämään vastauksista tutkimusongelman kannalta olennaisia aiheita. Tosin Eskola ja Suoranta huomauttavat, että teemoittelu vaatii onnistuakseen teorian ja empiirisen aineiston vuorovaikutusta, näiden lomittuessa toisiinsa. Käsittääkseni aineistosta tulee nousemaan useita vastauksia tai tuloksia esittämiini kysymyksiin ja siinä vaiheessa tarvitsen avukseni tyypittelyä, jossa etsin samankaltaisuuksia, eroja sekä oivalluksia vastauksista (Eskola & Suoranta 2008, 180 - 181).

Muutaman kerran nauhoituksista puretut ja litteroidut vastaukset luettuani ja päälle-
viivaustussilla niitä merkkailtuani koin tutustuneeni materiaaliin riittävästi ja aloin
hahmottamaan seuraavaa vaihetta. Ensiksi tyypittelynä leikkasin vastaukset kysy-
mysten mukaisiin pinoihin, sitten aloin pino kerrallaan käydä materiaalia läpi, merki-
ten samanlaisuudet, selvät erot ja mielenkiintoiset näkökohdat ja huomiot ylös.

Tutkimusongelmia minulla oli kolme: ensinnäkin kiinnostavaa oli selvittää miksi opin-
topiireihin osallistutaan? Toiseksi halusin selvittää opintopiireihin osallistumisen vai-
kutusta. Näillä tutkimuskysymyksillä pyrin selvittämään opintopiiriläisten kokemuksia
siitä, onko opintopiireihin osallistuminen muuttanut jotain heidän elämässään. Kol-
mas tutkimusongelmista liittyi ulospäinsuuntautuneisuuteen. Bahá'í-koulutusinstituutti
halusi tietoa siitä näkyykö opintopiireihin osallistuminen naapurustoissa aktiivisena
toimintana.

4.4 Aineiston luotettavuuden arviointi

Hirsjärvi ym. (2004) Tutki ja kirjoita -kirjassaan kirjoittavat, että tulokset tulee analy-
soida, ja analysointivaiheessa on myös syytä pohtia, kuinka tutkijan oma kielenkäyttö
aineistoa kerätessä on vaikuttanut saatuihin tuloksiin sekä miten tutkija on kyennyt
ymmärtämään haastateltaviaan haastattelutilanteessa. Arvokas huomio, tosin itse en
ollu huolissani siitä kykenenkö ymmärtämään haastateltaviani, sillä tutkittava aihe
sekä terminologia olivat minulle entuudestaan tuttuja, käytyäni itsekkin runkokurssisar-
jan läpi. Tästä syystä tutkimusta tehdessäni pyrin tiedostamaan positioni tutkijana
sekä toimimaan mahdollisimman irrottautuneesti, objektiivisesti. Enemmänkin minua
huolestutti kuinka osaan olla johdattelematta tai tulkitsematta tilanteita. Haastatteluti-
lanteessa tiedostin tilanteessa piilevän riskin, että tahtomattani saatan ohjailla kes-
kustelua, joten pinnistelin käyttäkseni selkosuomea sekä kysyäkseni haastatteluky-
symykset täsmälleen samoin sanoin. Periaatteessa olisin välttynyt tältä haasteelta
jos olisin tehnyt haastattelut kirjallisina. Itselleni haastattelutilanne tuntui luonnolli-
semmalta vaihtoehdolta, osittain sen vuoksi että pääsisin haastatteluaineistoon sisäl-
le jo heti alkuvaiheessa.

Yllätyksekseni haastavaksi tilanteen tekivät haastateltavien ikäjakauma (16 - 35 vuotta) sekä termien tuttuus (toinen kasvanut bahá'í-terminologian ympäröimänä, toinen tutustunut opintopiireihin puoli vuotta aikaisemmin). Myös erilaiset tyyliä vastata aiheuttivat minulle haastattelijana päänsärkyä toisen vastatessa tiedollisesti yhdellä lauseella, toisen taas kertoessa laveasti käytännön implikaatioista, jolloin vastauksen jälkeen haastattelija ei ollut enää aivan varma, oliko haastateltava itse asiassa ymmärtänyt kysymyksen tarkoituksella vai vahingossa toisin kuin se oli tarkoitettu, ja voisinko haastattelijana ohjata tilannetta, vai olisiko syytä siirtyä seuraavaan kysymykseen. Otin kuitenkin linjakseni, että hyväksyn saamani vastauksen sellaisenaan, sen kuvastaessa siinä tilanteessa haastateltavan ymmärrystä asiasta. Ja mikäli haastateltava kysyy suoraan mitä tarkoitan, kannustan häntä itseänsä miettimään miten ko. kysymykseen voisi vastata. Ainoastaan tilanteessa, jossa haastateltava ei ollut varma, ymmärsikö hän kysymystä oikein, koska hänen äidinkieltensä oli muu kuin suomi, muotoilin kysymyksiäni uudelleen.

Haastattelijana suhtauduin haastatteluihin sekä niistä saatuun aineistoon kunnioittaen haastateltavien näkemystä ja ymmärrystä, enkä analysoidessani tai tulkitessani heidän vastauksiaan kokenut tarpeelliseksi kyseenalaistaa heidän näkemyksiään, vaan pikemminkin pyrin hahmottamaan ison kuvan ja löytämään vastauksia tutkimusongelmiini. Uskalsin tehdä näin Hirsjärven ja kumppaneiden lohduttaessa, että laadullisessa tutkimuksessa ”käsitellään tapauksia ainutlaatuisina ja tulkitaan aineistoa sen mukaan” (Hirsjärvi ym. 2004, 155). Toki olisin voinut kyseenalaistaa kuulemani, mutta se ei ollut valitsemani tie.

Alusta alkaen pyrin menemään autenttisille lähteille rakentaessani teoreettista viitekehystä tälle tutkimukselleni. Kuvatessani bahá'í-uskoa tai bahá'í-opintopiirejä kirjallisten lähteiden pohjalta valitsin teoksia joita bahá'ít pitivät luotettavina, ajatellen, että jos haluan tietää islamin uskosta, en silloin kysy kristityltä mitä hän asiasta ajattelee, vaan mieluummin käännyn muslimin itsensä tai hänen mielestään autenttisen lähteen puoleen. Näin tehdessäni tiedostin koko ajan jonkun toisen tutkijan taas mieluummin luottavan jonkun kolmannen tutkijan tai kirjailijan näkemykseen ja hänen ymmärrykseen kyseisestä aiheesta.

Tutkijana en voi yleistää tutkimukseni tuloksia kattamaan kaikkia maailman bahá'í-opintopiirejä, en edes kaikkia Suomessa käynnissä olevia, vaan pikemminkin suhtaudun aineistooni näiden haastateltujen ihmisten kokemusten peilinä, katsoen voisiko haastattelujeni ja aiheeseen liittyvän teorian pohjalta olla löydettävissä laajempaa yhteyttä. Haastateltavien kokemukset ovat juurikin heidän omia subjektiivisia kokemuksiaan. Suomesta ja maailmalta varmasti löytyisi erilaisiakin kertomuksia, jos niitä lähtisi etsimään. Koska minua kiinnosti kuulla kuinka opintopiireihin osallistuvat ovat itse kokeneet tämän polkunsä, koetin tutkimusta tehdessäni löytää selitystä teoriasta sille, miksi opintopiirit toimivat haastateltujen kuvaamalla tavalla. Tämän kaltainen kyseenalaistamattomuuteni ei toki tarkoita sitä, etten olisi huomannut haastatteluista myös niitä soraääniä, mikäli niitä esiintyi.

Miettiessäni reliaabeliutta totesin, ettei voi saada tähän varmuutta, sillä mittaustuloksen toistettavuushan selviäisi vain jos joku toistaisi tutkimukseni. Mutta koska kyseessä on laadullinen tutkimus, ei toistettavuus toteutuisi, vaikka itse haastattelisin nuo samat ihmiset; ihmisten kasvaessa, kehittyessä ja jatkaessaan elämässä eteenpäin, eivät heidän vastauksensa olisi enää seuraavalla yrittämällä samanlaisia. Validius sen sijaan on relevantti kysymys. Siitä syystä olen pyrkinyt kertomaan mahdollisimman paljon tietoa tutkimuksen teosta ja ottanut haastateltavilta suoria lainauksia, jotta lukija voi itse tehdä haluamansa johtopäätökset, mutta myös niin halutessaan nähdä miksi olen päätenyt tiettyihin näkemyksiin. (Hirsjärvi ym. 2004, 216 - 217.)

5 TUTKIMUSTULOKSIA

Opintopiiriläiset, joita haastattelin, olivat hyvin eri vaiheissa runkokurssisarjaa. Kolmella oli kirja 1 kesken, kahdella kirja 2 kesken, yhdellä kirja 2 oli valmis ja hän odotteli kirjaan 3 pääsyä. Yhdellä haastatelluista oli kirja 3 kesken, ja toisella kirja 3 oli valmis. Opintopiiri kirja 4 oli kesken kahdella haastatelluista ja kirja 6 kesken yhdellä ja valmis yhdellä. Tämän lisäksi haastatelluista neljä oli suorittanut varhaisnuortenvalmentajaksi kouluttavan kirja 5, joka ei ole vielä jokaisella paikkakunnalla tarjolla oleva opintopiirimateriaali; heistä 2 palvelee jo varhaisnuorten valmentajina. Yhdellä

haastatelluista oli kirja 5 kesken, hänen opiskellessa sitä samaan aikaan toisen opintopiirikirjan kanssa.

Opintopiiriläisten iät vaihtelivat 16 – 35 vuoteen, haastatelluista 2 oli miehiä ja loput 10 naisia. Opintopiireihin he olivat osallistuneet puolesta kolmeen vuoteen. Kolme haastatelluista on kasvanut bahá'í-perheissä, yksi sanoi aloittaneensa opintopiirit kun hänestä oli tullut bahá'í, vastaavasti taas 8 oli aloittanut opintopiireissä olematta bahá'íta. Nämä kahdeksan edustivat hyvin erilaisia maailmankatsomuksia ja taustoja.

Opintopiireistä haastateltavat olivat kuulleet perheenjäseniltään, sukulaisiltaan, ystäviltä sekä koulukavereiltansa. Eräs vastaaja mainitsi käyneensä bahá'í kesä- ja talvikouluissa ja kuulleensa siellä opintopiireistä. Useat haastatelluista kertoivat tutustuneensa johonkin bahá'íhin, joka oli kutsunut heidät kotiinsa joko hartaustilaisuuteen tai muuten kyläilemään, ystävyys syventyessä oli heitä kysytty mukaan opintopiireihin, ”mikäli he olisivat kiinnostuneita”. Eräs haastatelluista mainitsi, että kun hänen ystävänsä kävivät bahá'í-opintopiireissä, alkoi häntäkin kiinnostaa mitä ne ovat ja hänkin halusi kokeilla. Kokeiltuaan innostui kovasti ja jatkoi siellä vaikka jotkut ystäväistä eivät pitemmän päälle jatkaneetkaan.

5.1 Miksi opintopiireihin osallistutaan?

Kysyessäni haastateltavien odotuksista opintopiirien suhteen opintopiiri kirja ykköseen mennessään haastateltavani jakautuivat odotustensa mukaan kolmeen ryhmään; 1) heihin joilla ei ollut juurikaan odotuksia tai tietoa opintopiireistä, 2) heihin jotka odottivat saavansa keskustella ”uskon asioista” tai ”henkisistä asioista” sekä 3) heihin, jotka sanoivat heillä olleen odotuksia, nimeten näitä odotuksiaan. Eräs heistä joilla ei alussa ollut odotuksia totesikin, että ”Ymmärrys niitten merkityksestä on kasvanut askeleittain. Kun menin sinne ykköselle, ei mulla ollut hajuakaan mikä näitten merkitys oli...”. Toinen tuohon ensimmäiseen luokitteluryhmään kuuluva kertoi, että ”Et mä en niinku oottanut tätä, että mä niin kun kehittyisin henkisesti näin paljon. Et mä sain henkisesti enemmän kuin halusin”. Tuohon toiseen luokittelemaani ryhmään kuuluva mainitsi vastauksessaan, että: ”mä tiesin, että siinnä on lainauksia, joten mä odotin, että niitten lainausten kautta syntyis hyviä keskusteluja, jotka veis syvälle”.

Kolmanteen ryhmään kuuluvat kertoivat odottaneensa, että opintopiirit olisivat mieltä avartavia, he toivoivat saavansa uusia näkökulmia ja oppivansa hahmottamaan selkeämmin. Mainitsipa joku odottaneensa valaistumista ja viisastumista. Runkokurssisarjan edetessä myös odotukset tuntuivat kasvavan, sillä useampi mainitsi jo odottaneensa opintopiirejä mahdollisuutena pysähtyä miettimään henkisiä asioita sekä mahdollisuutena oppia palvelutaitoja. Eräs haastateltavista kuvasi odotuksiaan kirjan kaksi suhteen seuraavasti:

Joo, siinä vaiheessa olin jo perillä siitä, että se on kurssisarja ja jokainen kirja kouluttaa tiettyyn palvelutehtävään... niin mä meninkin sinne eri asenteella ja varmaan myös eri sitoutumisasenteella.

Siitonen (1999) kirjoittaa Hollenbeckin ym. (1989) osoittaneen tutkimuksessaan voimautumisesta, että sitoutumiseen vaikuttaa myönteisesti päämäärien julkisuus, kuten äskeisessä lainauksessa haastattelemani mainitsi itselleenkin käyneen. Hän tiesi jo etukäteen kuinka opintopiirit toimivat ja mitä sisällöltä on odotettavissa, joten hän koki voivansa sitoutua paremmin. Siitosen mukaan voimautumisen tunnetta lisää, jos henkilölle muodostuu tarve saavuttaa päämäärä ja jos hän itse pystyy kontrolloimaan päämäärään pyrkimisen prosessia. Päämäärään sitoutumiseen vaikuttaa tieto siitä että päämäärät ovat riittävän haastavia mutta toisaalta saavutettavissa

Miksi käyt opintopiireissä? -kysymys nosti esiin monenlaisia syitä ja tavoitteita. Yhteistä kaikille haastatelluille oli heidän kertomansa halu kehittää itseään sekä kasvaa henkisesti. Osalle haastatelluista opintopiireihin osallistuminen on tärkeä tapa itseensä tutustumisessa. Haastattelujen mukaan opintopiirit ovat innostaneet, saaneet ajattelemaan asioita syvemmin ja ne ovat vastanneet opintopiiriin osallistujan ”henkiseen kaipaukseen”. Eräs haastateltavista kertoi, että opintopiirit mahdollistavat paluun elämässä oikeasti merkityksellisten asioiden äärelle, toisen todetessa siellä olevan mahdollisuus opetella keskustelemaan. Jollekulle syy on se, että hän haluaa avartaa tietämystään ja oppia ”niitä käytännön juttuja”. Eräs ilmaisi toiveen, että hän kaipaa vahvistusta sekä kehittää kyläily- ja vierailutaitoa. Toisaalla kävi ilmi, että muuan opintopiiriläinen toivoo oppivansa tässä prosessissa hiljalleen kasvattamaan lapsia. Kaksi haastatelluista mainitsi haluavansa jossain vaiheessa palvella opintopiiriohjaajana. Myös muihin palvelutaitoihin viitattiin:

Ja mä haluan olla osa sitä rakentavaa prosessia maailmassa. Ja käyttää aikani johonkin muuhun kuin omien tarpeitteni tyydyttämiseen.

No, koska kirja toisensa jälkeen mie koen, että mie olen saanut itselleni sellaisia voimavaroja, sellaista ohjausta, työkaluja oikeesti elää paremmin, elää muille kuin itelleni.

Se on se mitä mä nytten tarviin sekä mun kehitykselle että mä voin sen avulla helpommin palvella muita.

Andrews kirjoittaa amerikkalaisista opintopiireistä, että osallistujat kokevat voimautuvansa oppiessaan pohtimaan omaa käsitystään asioista. Tämä näyttäisi toteutuvan myös bahá'í-opintopiireissä osallistujien kertoessa kokevansa opintopiirit merkitykselliseksi tavaksi itseensä tutustumisessa.

Seuraavaksi kävin haastateltavieni kanssa kirja kirjalta läpi koko runkokurssisarjan saadakseni selville millainen käsitys heillä on siitä, miksi kyseisiä kirjoja opiskellaan. Selvästikin oli havaittavissa, että mikäli haastateltava oli vasta aloittanut opintopiireihin osallistumisen, ei hänelle ollut vielä muodostunut kokonaiskuvaa runkokurssisarjasta, joten kirjoissa yksi ja kaksi olevat haastatellut eivät juuri kyenneet vastaamaan ylempien kirjojen sisällöstä tai tarkoituksesta. Toiset tiesivät joitakin sisällöistä, kuten kirjat 3, 5 ja 7, jotka poikkeavat palvelutehtävien spesifiyden osalta hiukan muista kurssisarjan kirjoista. Heille, jotka olivat opiskelemassa kirjaa kuusi ja sen opiskelun juuri päättäneet, oli ennättänyt muodostua aika kattava ymmärrys runkokurssisarjan opiskelun tarkoituksesta ja sen merkityksestä heille itselleen.

Haastatteluissani toivoin kuulevani ihmisten käsityksiä ja heidän omakohtaisia syitänsä, motivaatioitansa sekä odotuksiaan siitä, miksi runkokurssisarjan kirjoja opiskellaan. Näillä kysymyksilläni en hakenut mitään "oikeaa vastausta" vaan pikemmin halusin kuulla opintopiireihin osallistuvien subjektiivisia käsityksiä osallistumisen syistä.

Haastatteluvastauksista huomasin, että kysymykseni "Miksi kirjaa yksi opiskellaan?" oli käytännössä "lämmittelykysymys". Kaikki haastatelluista tuntuivat tietävän kirjassa käsitellyt aiheet kuten rukous, elämän tarkoitus ja pyhien kirjoitusten lukeminen. Useimmat haastatelluista nimittivätkin kurssia johdannoksi peruselämäkysymyksiin tai henkisen pohja luomiseksi. Käsitystä laajennettiin erilaisilla huomioilla; "Siinä

opitaan tarkastelemaan omaa henkisyttä”, ”Siinnä tutustutaan siihen maailmaan, jotta sais avaimia palvelun polulle” lisäksi mainittiin, että ”Ennen kaikkea antaa mahdollisuus ihmiselle seisahtua, pohtia omia käsityksiään henkisyydestä, Jumalasta, rukouksesta...”. Haastatteluista nousi esiin myös tuntemus, että kirja yksi auttaa osallistujia ”olemaan täysin avoin ja hyväksyvä muita ihmisiä kohtaan”. Muutamit haastatteluista mainitsivat, että opintopiiri kirjan yksi ideana on se, että ”Yritetään löytää se mikä meillä on yhteistä. Ja se, että alkaa soveltamaan niitä henkisiä totuuksia omaan elämäänsä.” Eräs haastatelluista kertoi omasta kokemuksestaan opintopiiri kirja yhden aikana:

Sillon mä vasta tajusin, et hei, kuka mä oikeen oon. Et se... tuli kylmät väreet siitä, et mä sain niinku tietää, että millä silmällä mä katon elämää. Miks mä oon syntynyt tähän ja mitä mä voin tehdä.

Entä miksi kirjaa 2 opiskellaan? Tämä kysymys nosti selvästi esiin kotivierailukulttuurin, keskustelujen tason kohottamisen sekä sen, että osallistujat alkavat hiljalleen pohtia sitä mikä voisi olla se heidän palvelun polkunsä. Eräs haastatelluista epäili, että varmaankin meidän pitäisi enemmän keskittyä siihen, että ”vapautettais antamaan sitä, mitä on opittu, niin eteenpäin”. Toisen haastatellun täydentäessä kuvauksella siitä miten toimit, jos olet saanut 12 litraa jäätelöä. Hän huomautti, että tietenkin kutsut kaikki ystäväsi syömään sitä jäätelöä, koska se on mukavaa ja itsekin nautit siitä, että saat jakaa ja teet toisetkin onnellisiksi. Hänen mukaansa meidän tulisi oppia jakamaan sitä, mitä olemme oppineet, ympärillemme, ei yksin sanoissa vaan ennen kaikkea teoissa.

Miksi kirjaa 3 opiskellaan? Yksinkertaistettuna saamani vastaus oli oppiaksemme vetämään lastentunteja ja ymmärtääksemme mitä kasvatus on ja miksi se on tärkeää koko yhteisölle. Myös hyveiden olemassa olon tiedostamisen ja tarinoidenkertomisen harjoittelu nähtiin olevan tärkeä osa kirjaa kolme. Toisaalta tämän opintopiirin sisällön voisi kertoa näinkin;

Kolmosen tarkoitus on vastata siihen tarpeeseen, että nyky-yhteiskunta on ihan hukassa sen kanssa, että miten lapsia kasvattaa henkisesti... Niin se vastaa siihen lasten henkiseen tarpeeseen, että heille on olemassa oikeanlaisia opettajia, ihmisiä, joiden kanssa he voivat oppia rakastamaan Jumalaa ja oppia palvelemaan ihmiskuntaa, koska jopa lastentunneilla tehdään niitä palvelutekoja.

Kysyessäni haastateltaviltani, miksi kirjaa neljä opiskellaan, useat heistä sanoivat suoraan, etteivät he tiedä miksi tätä opintopiiriä opiskellaan, eivätkä he ole vielä ottaneet asiasta selvääkään, koska se ei ole heille vielä ajankohtaista. Niille haastateluista, jotka olivat tietoisia kirjan neljä sisällöstä, tuntui se näyttäytyvän historiallisena katsauksena, jossa tutustutaan Bábin ja Bahá'u'lláhin elämään. Eräs opintopiiriläinen sanoi, että kun aikaisemmissa kirjoissa on tutustuttu Bábin ja Bahá'u'lláhin teksteihin, niin nyt on aika tutustua myös heidän persoonaansa ja elämäänsä. Tässä opintopiirissä harjoitellaan tarinankerrontaa sekä kotivierailuja, joilla osallistujat saavat jakaa oppimaansa ystäviensä kanssa. Tai kirjan neljä merkityksen voin nähdä vaikka näin; "Kirjan neljä tarkoitus on ymmärtää se, mistä kaikki johtuu. Tai mistä tämä kaikki johdatus tulee".

Miksi kirjaa 5 opiskellaan? Kirjaa viisi opiskellaan koska siinä esitellään bahá'í-näkemys varhaisnuorista ja heidän suuresta potentiaalistaan, joka haastateltujen mukaan poikkeaa ympäröivän maailman kuvasta varhaisnuorista. Opintopiiriä kirja 5 opiskellaan, jotta osattaisiin voimauttaa varhaisnuoria sekä;

Vitosen tarkoitus. Vastata varhaisnuorten tarpeeseen olla ketä ne on, saada tutkia itseensä, saada kysyä ja kyseenalaistaa ja muodostaa identiteettiä, ja löytää voimavaroja ja potentiaalia ittestään ja löytää tapa viestiä omia ajatuksiaan ja tuoda esille omia mielipiteitään, vaihtaa mielipiteitään. Ja että se antaa sellaisen rytmin. Ja luottamuksen ihmisiin, että sä saat olla oikeesti oma ittesi ja muut hyväksyy sen, vaikka se muuttuukin.

Miksi kirjaa 6 opiskellaan? Tiivistetysti "Se on siksi, että voisi vastata kysymykseen "Mikä bahá'í?", mutta siinä myöskin kerrataan aikaisemmin opittuja palvelutekoja niin kuin kotivierailuja ja rukouksen opiskelua". Kaikissa vastauksissa todettiin kirjan liittyvän bahá'í-uskon opettamiseen tai uskosta kertomiseen oikealla asenteella. Eräs haastattelemani kertoi kirjasta kuusi näin;

Kirja kutosen tarkoitus on auttaa oppia puhumaan bahá'í-uskosta sillä tavalla, että se kunnioittaa jokaisen ihmisen oikeutta tutkia totuutta itsenäisesti, eikä loukkaa heidän henkilökohtaista tapaa nähdä asioita... Sen tarkoitus on saada ihmiset näkemään joka ihminen Jumalan luomana ja sillä tavoin, että niillä on sydän joka kuuluu Jumalalle ja oppia rakastamaan sitä, ja nähdä se ainutlaatuisena.

Kysymykseni ”Miksi kirjaa 7 opiskellaan?” sai osakseen haastattelemiltani opintopiiriläisiltä yksiselitteisen vastauksen; jotta harjoiteltaisiin niitä taitoja, joita tarvitaan opintopiirien vetämiseen. Kenties tässä vastauksen yksipuolisuudessa näkyi myös se, ettei kirja 7 ollut kenellekään vielä ajankohtainen.

5.2 Opintopiireihin osallistumisen vaikutus

Kysyessäni haastateltaviltani: ”Mitä olet oppinut?” vastasivat useat laveasti oppimistaan ja kertoivat miten heidän oppimansa näkyy heidän käytännön elämässään. Heiltä kysymykseni ”Oletko oppinut käytännön taitoja?” ei juurikaan tuonut lisätietoa, kun taas toisten vastauksia tuo jälkimmäinen vastaus täydensi merkittävästi. Jo omaa oppimistaan arvioidessaan jakautuivat vastaukset selvästi oman itsensä kasvuun sekä käytännöllisiin taitoihin. Vastauksissa toistuivat usein eri sanoin ajatus itsestä oppimisesta sekä neuvottelutaidon kehittymisestä. Haastateltavat kertoivat laveasti oppimiskokemuksistaan, joten annan heidän jakaa hieman oppimaansa kanssanne;

Oppinut siihen kulttuuriin, että keskustellaan henkisistä asioista. Se on ehkä ollut se suurin juttu mitä on oppinut niistä.

No mä oon oppinut vaikka mitä. Oon oppinut sen että ... No, alussa ihmettelin, että onpa yksinkertaisia juttuja ja mietin, että onkohan tää mulle sopiva tää tyyli miten näitä käsitellään, mutta sitten huomasin, että ne yksinkertaisetkin jutut voi oikeesti ollakkin tosi syvällisiä, että ne ymmärtää ja että ne muuttuu käytäntöön ne jutut. Jos puhutaan vaikka hyveistä, niin ei ne oookkaan yksinkertaisia sitten loppupeleissä.

Mun itsetunto on muuttunut tosi paljon. Sellasesta epävarmasta ja omaa paikkaa hakevasta, ja ei missään nimessä omiin potentiaaleihin luottavasta ihmisestä sellaseen, et ei pelkästään mulla, vaan kaikilla ihmisillä on oikeesti tosi paljon annettavaa. Että se vaatii vaan rohkeutta ja se vaatii niiden taitojen harjoittamista. Ja että niitä käyttää ja että niitä uskaltaa käyttää ja uskaltaa tehdä virheitä. Ja että reflektois koko ajan sitä mitä tekee, niin sillä tavalla oppii.

Tuossa oli vain muutama esimerkki niistä pitkistä vastauksista joita kysymykseni kirvoitti. Suoralta kädeltä viisi vastasi oppineensa paljon asioita. Oman itsensä muutokseen liittyen haastateltavien vastaukset voisi tiivistää vaikkapa näin: opintopiirit ovat avanneet silmiä katsoa maailmaa ja kohdata ihmisiä, ne ovat antaneet vastuuta ihmisistä sekä henkistä kykyä kuunnella ja kertoa toisille miltä sisällä tuntuu. Opintopiiri-

reissä on opittu mitä itse ajattelee asioista, opittu pohtimaan henkisiä asioita sekä lukemaan itse ajatuksella kirjoituksia sekä rukoilemaan. Opintopiirit ovat auttaneet selkeyttämään ajatuksia, lähestymään asioita rukoushengessä sekä refleктоimaan oppimaansa ja suunnittelemaan toimintaansa. Vastauksissa toistui ajatus siitä, miten tärkeää on ylläpitää tuota opittua tapaa keskustella henkisistä asioista sekä aktiivisesti pyrkiä muuttamaan oppimansa tieto toiminnaksi.

Opintopiirien myötä opittu neuvottelutaito on toisaalta käytännön taito, vaiikkeivät kaikki vastaajat sitä sellaiseksi mieltäneetkään. Kuitenkin kahdeksan haastateltavista 12 opintopiiriin osallistujasta mainitsi oppineensa neuvottelu- ja keskustelutaitoa sekä osaavansa paremmin kertoa omista ajatuksistaan toisille. Moni vastaajista oli jo miettinyt, että mistä tuo kehitys johtuu, ja he kertoivat pystyvänsä keskustelemaan paremmin henkisistäkin aiheista sen vuoksi, että olivat saaneet opintopiireissä harjoitella tuota taitoa. Opintopiirit olivat heidän mukaansa selkeyttäneet heidän ajatuksiaan ja käsitellyistä teemoista oli tullut ”näkemystä ja syvyyttä”.

Kysymykseeni opituista käytännön taidoista haastateltavani nostivat esiin palveluasenteen sekä palvelutaidot, jota oli opittu harjoitusten ja harjoittelun kautta. Useampi kiitteli osaavansa nyt jakaa ajatuksiaan paremmin. Sitten puhuttiin ihan konkreettisista työkaluista palvella; taitoja vetää varhaisnuorten ryhmiä ja lastentunteja, taitoa kertoa tarinoita, aloittaa hartaustilaisuus tai järjestää keskusteluilta ystäville. Taitojen kanssa käsi kädessä tuntui olevan myös rohkeus, nyt alkaa olla rohkeutta tehdä asioita joita osaa, tai rohkeutta harjoitella lisää. Eräs haastateltava kertoi kuinka hän oli oppinut ajattelemaan sitä miten jokapäiväisillä teoilla ja jopa ajatuksilla on seurauksia ja hänen mukaansa tuo käynnisti hänessä muutosprosessia ymmärtäessään kuinka suuri onkaan positiivisen ajattelun voima. Muutama haastatelluista tosin kyseenalaisti, että voiko opintopiireissä opittuja taitoja kutsua käytännön taidoiksi, heidän mieltäessään oppimansa mielen ja sielun tasolla tapahtuviksi asioiksi. Toinen sanoi, ettei niillä ole vielä ollut käytäntöön yhteyttä. Toisen taas todetessa oppimiensa asioiden, niin sisällä tapahtuvia kuin ne ovatkin, näkyneen erään opiskellun opintopiirin jälkeen jopa työssängä. Eräs haastatelluista joka on aktiivinen ydintoimintojen saralla totesi-

En mie usko, että niitä asioita joita olen oppinut opintopiireissä, erityisesti palveluun liittyen ois voinut oppia muualta. Antaa niin konkreettisia työkaluja palvelu.

Kysyessäni haastateltavilta ”Onko opintopiiriin osallistuminen muuttanut jotain?” en osannut lainkaan aavistaa, kuinka monet heistä kokisivat sen muuttaneet heidän elämäänsä.

Se on muuttanut paljon juttuja. Että mä oon oppinut tuntemaan mun perheeni enemmän, paremmin ja kaveria myös.

No ihan totaalisesti! Kyllä se on muuttanut ja uskon että se suunta jatkuu. Se on antanut ihan hirveesti tasapainoa elää. Elämään sisäistä tasapainoa.

No ihan hirveen paljon! Se liittyy laajasti läpileikkaavasti omaan elämään, kun siellä käydään läpi niin laajalla kaarella just sitä henkilökohtaista, henkistä kehitystä.

Mutta on jo vaikea ajatella, että millasia ajatuksia on ajatellutkaan enne kuin lähti opintopiireihin, nyttien ne ajatukset on niin toisenlaiset. Se ero on niin suuri. Mutta kuitenkin koen olevani vielä sama ihminen. Mutta ehkä enemmän oma itseni, kuin ennen kuin lähdin opintopiireihin

Niin mie uskon, että se on tosi paljon edesauttanut sitä prosessia, et varmaan on monet asiat muuttuneet toiminnaksi sen jälkeen

Haastateltavat nimesivät seikkoja, jotka tekivät opintopiireistä merkityksellisiä muutoksen synnyssä; ”foorumi, missä on voinut kysyä”, ”se on ollut säännöllistä, siinä on kohdattu” lisäksi vastauksista nousi näkemys siitä, että opintopiirien myötä nämä aiheet ovat enemmän mielessä ja päätöksiä tekee periaatteiden pohjalta. Myös henkisistä asioista on nykyisin ”luonnollista puhua”.

Opintopiireissä saadun tuen merkityksestä haastateltavat kertoivat paljon esimerkkejä; ”On tosi tärkeää, että ryhmänä opiskellaan näitä juttuja eikä vaan yksin”, ”Koska vertaistuen saaminen omalle henkiselle kehitykselle koko ajan on tosi tärkeää.” Opintopiireissä on ”mahdollista pohtia yhdessä siltä, että miulla oli tällainen tilanne, niin miten te olisitte tässä vastanneet?”

Haastatelluista kaksi kertoi, että ”Se antaa työkaluja omaan työhöni”. Eräs toinen taas koki, että opintopiiristä johtuen osaa keskustella ystävien kanssa ja osaa tarttua

tilaisuuksiin. Myös asenne opiskeluun oli muuttunut: ”Koska se on ihan erilainen tapa opiskella mitään, niin kyl se on muuttanut mun käsityksen opiskelemisesta”.

Suhde Jumalaan oli haastateltavien kokemuksen mukaan kehittynyt ”Että mä oikeesti rakastan Jumalaa sillä tavalla, että se on kehittänyt itteeni.” Opintopiireistä on myös saatu ”omaan uskoon vahvistusta”. Opintopiiri koettiin myös syyksi siihen, miksi ”pääsi kiinni siihen, että rukoilee päivittäin, lukee kirjoituksia aamuin illoin.”

Haastatelluista muutama sanoi, että heidän on vaikea eritellä mikä elämässä on muuttunut opintopiirien myötä vaikka hekin luettelivat asioita joiden kokevat tulleen opintopiirien myötä. Eräs heistä sanoi, että ”on varmaan tuonut niitä erilaisia juttuja mitä pistää ykköseksi, ylipäänsä mitä teen ja mitä kaipaa, tiedostaa kaipaavansa”. Toisen haastateltavan kertoessa, että: ”Mun mielestä tuollaiset henkiseen kasvuun liittyvät jutut kyllä muuttavat elämää, mut se ei välttämättä näy silleen välittömästi, konkreettisesti, enemmänkin pitkällä tähtäimellä.”

Näissä vastauksissa erot siinä, oliko vasta ensimmäisessä opintopiirissään vai oliko kirja kuusi jo valmis, olivat hyvin pieniä. Jokainen vastaus kertoi heidän kokemasta mahdollisuudesta muutokseen ja tuesta jota opintopiirit tässä tarjoavat. Yllättävää kyllä jo muutaman kuukauden opintopiireissä mukana oltuaan haastatellut kokivat saaneensa tukea omaan muutosprosessiinsa tai kehitykseensä.

Aktiivisuuteen liittyvät kysymykset ”Oletko tullut aktiivisemmaksi?” ”Miten?” ”Miksi?” täydentävät toisiaan, joten pyrin jakamaan haastattelujen vastaukset näiden osalta laajempaan kokonaisuuteen. Vastaajista kolme kertoi olleensa aina aktiivisia, mutta että opintopiirit ovat auttaneet heitä kanavoimaan tuota aktiivisuuttaan systemaattisempaan ja pitkäjänteisempään suuntaan. Eräs heistä kuvasi, että ennen hänellä oli vain epämääräinen tarve toimia, mutta opintopiirien myötä sen osaa kanavoida tuon energian ja sen pystyy käyttämään ympäristönsä hyödyksi. Haastatteluissa kuusi sanoi tulleen aktiivisemmaksi opintopiirien myötä, eräänkin kertoessa miten hän nykyään huomaa mahdollisuuksia, joita tulee jatkuvasti ja kuinka hänen tekisi mielensä tarttua niihin, mutta rohkeus ei vielä riitä. Aktiivisuus näyttäytyi kaikessa tekemisessä, ei vain ydintoiminnoissa;

Kyl mä oon aina halunnut tehdä yhtä paljon, mut ehkä sit oli just enemmän niit työkaluja ja mahdollisuuksia muutenkin

Suurimmaksi osaksi vapaa-aika menee siihen että tapaan ystäviä ja keskustelen heidän kanssaan. Tutustun ja laajennan omaa elinpiiriä hiljalleen.

Nyt alkaa olla niitä työkaluja muuttaa ne niinku toiminnaksi. Nyt rupee jo löytymään sitä, että miten mä voin palvella ja mikä ois mahdollisesti mun kanava sille. Ja nyt kun rupee oleen ne työkalut, niin koen kyllä että oon aktiivisempi

Aktiivisemmaksi tuleminen näkyy haastattelujen perusteella myös elämässä laajemminkin, opintopiireissä käsiteltyjen aiheiden ollessa niin laajoja, että niistä voi ammentaa koko elämään. Eräs mainitsi opinnoissansa vertaisohjaajana voivansa herättellä keskustelua vaikkapa panettelun vahingollisuudesta ryhmähengelle nyt kun on itse tullut tietoisemmaksi sen merkityksestä. Eräs haastateltava vastasi, että opintopiirit ovat herättäneet hänessä halun tulla aktiiviseksi kansalaiseksi. Tämä haastateltava kuvaili yhteisörakentamista, jonka välineitä opintopiiritkin ovat, sanoen: ”koen olevani mukana rakentamassa jotain, minkä koen, että toimii paljon paremmin kuin yhteiskunta ympärillämme”.

Eräs haastatelluista tarkisti, että pitäisikö kysymyksen olla ”Oletko tullut aktiiviseksi?” Sillä tämä haastateltu koki, ettei hänen tapauksessa voi puhua aktiivisemmaksi tulosta, vaan nimenomaan aktiiviseksi tulosta. Hän sanoi toimintansa oleva tänä päivänä täysi vastakohta entiselle. Ennen hän vietti aikaa koneella ja sosiaaliset kontaktit olivat internetissä, kun nykyään hän ”ymmärtää elää tässä, siinnä missä on”. Hän jäsenseli oppimiskokemustansa kertoen oppineensa näkemään ystävissä sen kaiken potentiaalin ja näkevänsä heidät täynnä kaikkea mielenkiintoista, joten hän on aktiivinen niitten ihmisten kanssa omassa elämässään. Kysyessäni häneltä miksi hän kokee tuleensa aktiiviseksi, hän vastasi, että hänellä on vahva usko siitä, että se oikeasti kannattaa sekä;

Koska mä oon ymmärtänyt, että se on mulle oikea tapa elää. Se pitää miut tervejärkisenä, sosiaalisena, hyvinvoivana ihmisenä. Että on osa jotain kokonaisuutta. Että on aktiivinen osa sitä kokonaisuutta ja siks että sille on oikeesti tarve, sille toiminnalle

Mut kun oikeesti näkee sen lasten henkisenkaipuun, nuorten henkisenkaipuun, ihmiset jotka haluis tehdä, mutta ne ei ihan vielä usko itteensä... niin se on jollain tavalla pakottava tarve, että toimii sitä ei voi jättää huomioimatta miun mielestä

Eräs opintopiireissä lyhyen aikaa mukana ollut kuvaili syytä, miksi hän kokee tulleen-
sa opintopiirien myötä aktiivisemmaksi;

Keskittyy olennaiseen, ettei kadu myöhemmin. Että voi sanoa että mä oon tyy-
tyväinen elämääni, oon voinut palvella muita. Jostain henkisydestä se johtuu
varmasti, koska menee tuonne ytimiin tavallaan, perusasioitten äärelle

Lisäksi eräs haastateltava pohti vastauksessaan tuon muutoksen johtuvan siitä, että opintopiireissä keskeistä on palvelu ja toiminta. Hän tosin toi esille, että hänen käsit-
tääksensä riippuu siitä, miten opintopiiriä vedetään tuleeko palvelusta osa opintopiiri-
läisten elämää. Hän nosti esille oman kokemuksensa, että vaikka opintopiirin ideana onkin toiminta, niin mikäli opintopiiriohjaaja ei ymmärrä harjoitusten eli palvelun ja toiminnan merkitystä, jää lainausten yhteys omaa elämään epäselväksi. Kiitollisena haastateltava sanoi, että viime aikoina hänelle on sattunut ohjaajia, jotka ovat ym-
märtäneet tuon opintopiirien ytimen joka on toimiminen. Haastatellun kokemuksen mukaan opintopiirit voivat vaihdella laadultaan, tämän riippuessa vetäjästä joten opintopiiriin osallistuminen ei itsessään takaa aktiivisuutta. Ohjaajan vastuulla on kannustaminen. Mikäli ohjaaja muistuttaa palvelusta ja ryhmänä aktiivisesti harjoitel-
laan palvelua sekä reflektoidaan oppimiskokemuksia, niin sillä tavalla tulee itsestään selvyudeksi, että kun opintopiiri kirja kolme on ohi, niin osallistuja voi olla apuna jär-
jestämässä tai aloittaa itse lastentunnit. Haastateltavani huomautti, että opintopiiri runkokurssisarja on rakennettu niin, että sitä mukaa kuin opintopiiriin osallistuvan taidot karttuvat myös hänen vastuunsa kasvaa. Kirjoissa 1 ja 2 ohjaajan vastuulla on sosiokulttuurinen innostaminen, mikäli ohjaaja ei kannusta, vaadi ja mahdollista, jää-
vät harjoitustehtävät helposti tekemättä. Haastateltavani kertoi omasta kokemukse-
staan huomanneensa, että ne palveluteot, joita ei harjoiteltu kurssin aikana ovat jää-
neet itselle vieraammiksi, eikä niiden saralla ole niin aktiivinen.

5.3 Ulospäin suuntautuminen

Haastattelu aineistoa analysoidessani huomasin kysymysten ”Palveletko jossakin ydintoiminnoissa?” ja ”Osallistutko johonkin ydintoimintoihin?” olevan niin toisiinsa kietoutuneita, että jaan tulokset tässä yhdessä. Ensinnäkin mahdollisia ydintoimintoja ovat 1.hartaus, 2.lastentunti, 3.varhaisnuortentoiminta sekä 4.opintopiirit. Vastauksis-

sa kuitenkin nousi vielä kohta 5. muut, tämän kohdan pitäessä sisällään kotivierailut, rinnalla kulkemisen sekä tapaamiensa ihmisten ilahduttamisen heidän kanssaan keskustelemalla. Käsittääkseni rinnalla kulkemisella tarkoitetaan systemaattista ja suunnitelmallista toisen ihmisen tukemista ja avustamista hänen harjoitellessa palvelutaitoja, kunnes hän on kykenevä itsenäisesti palvelemaan yhteisöään sekä rinnalla kulkemaan muita.

Seitsemän haastatelluista sanoi järjestävänsä hartaustilaisuuksia joko itse tai yhdessä perheensä tai ystäviensä kanssa. Kaksi kertoi palvelevansa lastentuntiopettajina joko säännöllisesti apuopettajan roolissa tai harjoittelevansa sitä taitoa kansallisissa kesä- ja talvikouluissa. Kaksi haastatelluista palveli varhaisnuorten valmentajina ja neljä mainitsi osallistuvansa opintopiireihin – mielenkiintoista tässä olisi ollut tietää, miksi vain osa mielsi opintopiireihin osallistumisen olevan palvelua ydintoiminnoissa? Tai miksi se näille neljälle oli sitä? Valitettavasti huomasin tämän yksityiskohdan vasta haastattelujani analysoidessani, joten tarkennusta vastaukseen emme saa.

Kaksi vastanneista kertoi, etteivät he palvele ydintoiminnoissa, tosin molemmat osallistuivat epäsäännöllisesti hartauksiin. Kaksi haastatelluista kertoi palvelevansa kaikissa neljässä ydintoiminnossa, kolmannen palvellessa aktiivisesti järjestämällä hartaustilaisuutta, vetämällä opintopiiriä erään opintopiiriohjaajan apuna, rinnalla kulkemalla sekä tekemällä opintopiiriryhmänsä kanssa palvelutekoja. Lisäksi hän mainitsi tekevänsä säännöllisesti kirjassa kaksi opittuja syventymisiä palvelutekoina. Kotivierailut tunnuttiin mieltävän erääksi ydintoiminnoista, ja niitä harjoittelivat ja toteuttivat useat vastaajista. Eräs opintopiireihin osallistuva tosin harmitteli, että valitettavasti hän asuu sellaisella paikkakunnalla, jossa ydintoimintoja ei ole, joten hän ei pääse osallistumaan säännöllisesti niihin. Hän myös mainitsi, että vaikka innostusta ja halua olisikin aloittaa omia, on ongelmana se, ettei hän vielä koe olevansa valmis niitä yksin aloittamaan. Mielestäni tämä kertoo konkreettisesti rinnalla kulkemisen merkityksestä. Opintopiiriläisen oma halu ja into toimia eivät yksin riitä, jotta niistä syntyisi toimintaa, vaan rohkeus kasvaa harjoittelun myötä. Siihen saakka kunnes opintopiiriläisestä on tullut aktiivinen ja rohkea toimija on rinnalla kulkeminen on erityisen tärkeää.

Rinnakkainen kysymys oli osallistuvatko haastatellut ydintoimintoihin. 11 vastasi osallistuvansa hartauksiin, yhden todetessa ettei asuinpaikkakunnalla ole tarjontaa. Eräs vastaajista, joka järjestää kotonaan hartauksia kertoi, ettei heillä ole paikkakunnalla bahá'í-yhteisöä, joten hän käy toisella paikkakunnalla opintopiireissä ja silloin hän myös osallistuu siellä järjestettäviin hartaustilaisuuksiin. Lisäksi viisi vastaajista kertoi osallistuvansa keskusteluiltoihin ja yksi mainitsi olevansa apuna ystävänsä varhaisnuorten ryhmän toiminnan suunnittelussa.

Miten se näkyy ulospäin, että osallistut opintopiireihin? Erityisesti opintopiiri kirjassa yksi ja kaksi opiskelevat nimesivät kaksi erilaista tapaa toimia; toiset keskustelevat ystäviensä kanssa ja nostavat näihin keskusteluihin opintopiireissä pohtimiaan aiheita. Toiset taas sanoivat toivovansa, että se näkyy heidän toiminnastaan, käytökseltään, siitä miten he kohtelevat toisia ihmisiä. Pitemmälle runkokurssisarjassa ehtineet analysoivat toimintaansa enemmän, ilmeisesti sen vuoksi että olivat pohtineet käytöstään ja sitä mitä se viestittää.

Se näkyy jonkinlaisena reippautena, välittämisenä, sellasena että ei oo enää niin välinpitämätön asioitten suhteen, vaan on herännyt sellasesta horroksesta. On aktiivisempi, eteenpäin menevämpi, ja ehkä sellanen kannustavampi ja selkeämmin hyvään pyrkivä, hyviin tekoihin tai parempaan tulevaisuuteen pyrkivä.

Se näkyy miun elämässä silleen, että ne ajatukset tulee aika luonnollisesti, jos puhutaan vaikka jostakin yhteiskunnallisesta ongelmasta, niin ne vastaukset joista me ollaan kirjoissa keskusteltu tulee aika automaattisesti mieleen. Ehkä sen takia että niitä on oikeesti työstänyt omassa päässään silloin kun niitä on käyty. Ja se näkyy haluna ja helppoutena toimia

Haastateltavat kertoivat, että opintopiirit näkyvät heidän elämässään myös siinä, että he osaavat kertoa ajatuksistaan selkeämmin muille, he varaavat kalenterista aikaa opintopiiritoiminnalle, he priorisoivat asioita tietyllä tavalla ja että he pyrkivät palvelemaan. Lisäksi haastateltavat sanoivat toivovansa, että osallistumisen vaikutus näkyisi työn tekemisessä sekä siinä millainen työntekijä ja kanssaihminen on. Haastateltavat sanoivat uskovansa, että ulospäin näkyy myös se, että he harjoittelevat toimimaan oikein sekä tapa, jolla he ovat tekemisissä ihmisten kanssa. Eräs vastaaja kertoi, että ulospäin näkyy myös se miten hän pyrkii näkemään ihmisissä olevat jalokivet ja tuomaan niitä esille.

”Mun mielestä naapurusto on helppo tapa, tai oikeestaan vaikee, mutta helppo”, vastaus tiivistä naapurustoihin liittyvän kahtiajaon. Naapurustoissa toimiminen näyttäytyi toisaalta luonnollisena sen läheisyyden vuoksi, toisaalta haastavan sen ollessa fyysisesti lähellä mutta ihmisten ollessa usein vieraita tai heitä ei näe. Haastatteluissa pohdittiinkin paljon sitä miten naapureihin voisi luoda suhdetta, miten heihin tutustuisi ja että siinä voisi harjoitella rohkeutta, jos kutsuisi naapureita kylään tai vaikka hartauteen. Useimmat haastatelluista kertoivat, etteivät he juurikaan näe naapureitaan, ja kertoivat aloittaneensa tervehtimään tapaamiaan naapureitaan. Eräs naapurusto on tosin jo kehittynyt systemaattisen työn tuloksena jo yhteisölliseksi naapurustoksi. Tässä naapurustossa mennään lenkille ja tutustaan naapureihin, jäädään juttelemaan heidän kanssaan. Siellä saatetaan koputtaa naapurin ovelle vain kysyäksään kuinka päivä on sujunut.

Mun mielestä se on yks ihanimpia palvelutehtäviä mitä voi olla, koska se tuo siihen sellasen olon, että ”hei, me asutaan lähellä” ja se mun mielestä luo jonkinlaista turvallisuudentunnetta ja estää yksinäisyyden tunnetta tosi paljon.

Tässä samassa naapurustossa naapuritkin kotiin palatessaan koputtavat ikkunaan, vain kertoakseen palanneensa, vastaajan mukaan tuollainen käytös ruokkii itseään ”luomalla sellasta toverillista, rakkaudellista ilmapiiriä”. Haastateltava kertoo heidän palvelevan ympäristöään myös tarjoamalla mahdollisuuden tulla hiljentymään, korostaen että heillä tulisi olla valmius vastata naapurustosta nouseviin tarpeisiin, olipa kyse sitten lastentunneista tai toistensa luona vierailusta. Tarkoituksena on kuitenkin hänen näkemyksensä mukaan ”voimauttaa ihmisiä joita siinä asuu, et ”hei, tehdään tätä yhdessä”.

Useissa haastatteluvastauksissa oli haaveita siitä, mitä kaikkea naapurustoissa voisi tehdä ja miten he haluaisivat aloittaa lastentunteja, varhaisnuorten toimintaa sekä hartaustilaisuuksia. Useampi haastatelluista kertoi haluavansa tutustua naapureihinsa paremmin ja toivoi pääsevänsä käymään merkityksellisiä keskusteluja heidän kanssaan. Ensin pitäisi vain tutustua.

Oman roolin pohtiminen veikin tätä ajatusta pidemmälle. Kysyessäni millainen heidän oma roolinsa voisi naapuruston kehittämisessä olla, eivät useimmat olleet asiaa vielä miettineet. Haastattelutilanteessa he alkoivat innokkaasti pohtia mitä he voisivat teh-

dä tilanteelle. Pohdinnat alkoivat tervehtimisestä, kylään kutsumisesta ja hyvän hengen luomisesta, päätyen ajatukseen hartauden aloittamisesta. Omaa roolia haastatteluissa pohdittiin muun muassa näin;

Mie oon ollut vähän sellanen, että mie oon vaan ollut mukana ja mie oon vaan nauttinut kaikesta mitä annetaan. Mutta tän hartauden kautta miusta ois ihan mukava olla enemmän tämmönen järjestävä taho. Vois olle aktiivisempi, vois antaa enemmän muille.

Meillä on sellanen koti, että siellä on avoin ovi ja sinne saa tulla. Ja monet ihmiset on sen tajunnut, sinne tulee ihmisiä ilman että se pitää sopia etukäteen

Siis sellanen normaali toiminta, tai minkä pitäs olla normaalia, että höpistään, luodaan sellasta henkeä, että me tiedetään ketä täällä asuu. Jos tapaa jonkun, niin osoittaa huomaavaisuutta. Auttaa toista, jos tietää että hän tarttee apua.

Ehkä se toisten voimavarojen näkeminen, sen potentiaalin näkeminen ja kannustaa siihen, että käyttää niitä –se vois olla mun rooli.

Eräs vastaajista tosin epäili, ettei se olisi muusta kuin omasta kiinnostuksesta kiinni; jos haluaisi aloittaa jotain naapurustossa, niin eihän se ole kuin ottaa yhteyttä ja puhua siitä ja sopia tapaaminen. Hän myös mietti, ettei ehkä haluaisi rajoittaa toimintaansa vain naapurustoa koskevaksi.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Teorian valossa voidaan määritellä opintopiirien asettuvan vapaan sivistystyön kenttään. Bahá'í-opintopiirien voidaan ajatella olevan eräs sosiokulttuurisen innostamisen menetelmä, sillä Kurjen (2000) sanoin; ”innostaminen on kasvatuksellinen toimintamuoto yhteiskunnan parantamiseksi”, johon myös bahá'í-opintopiireillä pyritään. Kurki lainaa Ferosoa (1994), jonka mukaan sosiokulttuurisen innostamisen keskeisiä käsitteitä ovat yhteisöllisyys, osallistuminen, dialogi, luovuus sekä toimintaan sitoutuminen. Nämä edellä mainitut käsitteet nousivat esiin myös haastatteluistani. Kurjen mukaan toimivien sosiokulttuurisen innostamisen menetelmien elinehtona näyttäisi olevan, että innostaminen on tietoista toimintaa, jonka yhteydessä pohditaan perusteellisesti sen käytäntöä sekä suhdetta teoriaan. Ruhi-instituutin jatkuvasti kehittäessä materiaalejaan paremmin yhteiskunnallisiin tarpeisiin vastaaviksi ja opintopiiriohjaajien pyrkiessä kehittämään ohjaajina toimiessaan opintopiiriläistensä rinnalla hei-

dän astuessaan palvelun polulle, voisin ajatella tuon toiminnan tietoisuuden sekä käytännön ja teorian pohdinnan toteutuvan. Lample (2009) täydentää kirjoittaessaan, että sivilisaation kehittyminen tarjoaa mahdollisuuksia saavuttaa tasapaino opiskelun ja toiminnan välille. Kun toiminnassa kysymyksiä herää, ongelmat täsmentyvät ja ratkaisuja koetetaan käytäntöön yksilö paitsi kasvaa henkilökohtaisessa tiedossaan niin myös tekojensa avulla edistää itsensä ja maailman muodonmuutosta (transformation). Henkilökohtainen opiskelu vaikuttaa toimintaan ja toiminta taas muuttaa opiskelun ja kirjoitusten luvun vaikutusta. Lample korostaa, että yhteiskunnallisen todellisuuden muuttumisen aikaansaaminen ei kuitenkaan ole seurausta yksittäisistä vaan kollektiivisista teoista.

Mielestäni haastattelut tukevat Kurjen määritelmää, jonka mukaan innostamisen keskeisiä tavoitteita on, että ihmiset tulevat tietoisiksi omasta roolistaan yhteisössään, yhteiskunnassa sekä maailmassa. Kurjen peräämä ihmisten tietoisiksi tuleminen siitä, miten heidän toimintansa arjessaan ja lähipiirissään liittyy laajempaan yhteisölliseen ja yhteiskunnalliseen toimintaan, näyttää mahdollistuvan bahá'í-opintopiireissä. Bahá'í-opintopiiritoiminta näyttää haastattelujen valossa vastaavan Kurjen (2000) ajatukseen, jonka mukaan innostamisella tavoitellaan asenteiden ja ihmisten välisten suhteiden muutosta. Opintopiireissä osallistujat harjoittelevat muun muassa vuorovaikutustaitoja ja naapurustoissaan heillä on mahdollisuus ottaa nuo opitut taidot käyttöön.

Bahá'í-opintopiiritoiminta toteuttaa Kurjen kuvausta innostamisesta, joka on yhteisöllistä toimintaa, ja vaikka se on kasvatusta, se ei kuitenkaan ole opetusta, tietojen siirtämistä. Innostamisen pyrkimys on herättää ja motivoida ihmisissä sekä ryhmissä halua kasvattaa itse itseään, tähän samaan tähtää myös bahá'í-opintopiiritoiminta.

Andrewsin (1992) mukaan opintopiirien tarkoituksena on tukea osallistujia itseoivaluksessa ja yhteisön muodonmuutoksessa rohkaisemalla osallistujia ”puhkeamaan kukkaan yksilöinä ja yhteisön muutoksen aikaansaajina”. Siitosen (1999) mukaan ihmisillä on syvä luontainen tarve tuntea itsensä arvokkaaksi, joten vähäiselläkin tuon tunteen lisäämisellä on voi olla niin ryhmiin kuin yksilöihin uudistava vaikutus ja tätä kautta tuottaa valtavasti energiaa kasvuun ja oppimiseen. Käsittääkseni bahá'í-opintopiirit kannustavat ihmisiä ottamaan paikkansa yhteisön muodonmuutoksessa

auttaen heitä löytämään itsestään nuo mahdollisuudet, taidot ja kyvyt, joiden kehityksen myötä ihminen ikään kuin puhkeaa kukkaan. Sosiokulttuurinen innostaminen yhdistettynä bahá'í-käsitykseen ihmisestä jalona ja potentiaaleja täynnään olevana kaivoksena vastaa mielestäni Siitosen kuvaukseen voimautumista edistävänä tilana. Andrews (emt) kuvaus opintopiiristä tilana, areenana, joka kokoaa ihmisiä yhteen keskustelemaan, tuntemaan olevansa osa yhteisöä, harjoittelemaan monimuotoisuuden hyväksyntää, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa sekä yhtenäisyyden tunnetta, voisi haastattelujen valossa toteutua myös bahá'í-opintopiireissä.

Tutkimukseni valossa voin todeta, että näiden haastattelemini ihmisten henkilökohtaiset kokemukset bahá'í-opintopiireistä ovat olleet heitä aktivoivia, kenties voimauttaviakin. Vaikka he eivät opintopiiritoimintaan lähtiessään välttämättä vielä tieneet mistä siinä on kysymys, ovat kaikki haastattelemani opintopiiriläiset olleet yhtä mieltä siitä, että se on ollut heidän kasvuprosessiaan tukevaa, uusia ajatuksia tarjoavaa ja mieltä ylentävää. Tämän tuloksen laajempi yleistettävyyys ei ole mahdollista, sillä tutkimukseni haki subjektiivisia, omakohtaisia kokemuksia ja näiden yksilöiden käsitystä tapahtuneesta. Ehkäpä sen verran tästä voi kuitenkin yleistää, että opintopiiriin hakeutuvan täytyy kokea ajatus bahá'í-kirjoitusten valossa henkisten asioiden pohtimisesta mielekkääksi ja hänellä täytyy olla jonkinlainen kaipaus kehittää itseään ja käytöstään. Tämän lisäksi opintopiiri-ilmapiiirin täytyy Andrews (1992) mukaan olla toisia ja heidän näkemyksiä kunnioittava, jotta opintopiirit voivat vastata opintopiiriläisen kaipaukseen käydä merkityksellisiä keskusteluja. Sillä mikäli osallistuja ei koe oloaan turvalliseksi ja hyväksytyksi ei hän varmastikaan tule paikalle toista kertaa. Näin ollen bahá'í-opintopiirien voidaan katsoa soveltuvan monenlaisille ihmisille, mutta varmasti kaikki eivät koe sitä mielekkääksi tavaksi toimia.

Tutkimusongelmani, jonka tarkoituksena oli selvittää miksi opintopiireihin osallistutaan, paljasti ihmisillä olleen jonkin verran tietoa, mutta koska heillä ei ollut omakohtaista kokemusta asiasta, ei heillä voinut olla selkeää kuvaa, saaticka varsinaista ymmärrystä siitä mihin he olivat menossa. Mielestäni tämä osoitti kyllä ennakkoluulottomuutta ja suurta luottamusta kutsujaa kohtaan. Erityisesti mieleeni jäi kaksi kertomusta jossa haastateltavani kertoivat saaneensa ystävältään kehotuksen mennä samana päivänä johonkin, koska siellä alkaisi joku opintopiiri. Molemmat heistä ovat opiskelleet siitä lähtien opintopiireissä; he ovat nyt toisessa ja neljännessä opintopiiri-

rissään. Motivaatiot opintopiireissä käymiselle näyttivät liittyvän pitkälti itsensä kehittämiseen. Sieltä saatiin paitsi tukea ja potkua henkiselle kehitykselle, mutta myös konkreettisia työkaluja palvella ympärillään olevia. Haastattelemani olivat sisäistäneet ajatuksen, että opintopiirit ovat kouluttautumista toimintaan, eivätkä vain syventymismateriaaleja. Haastattelemini opintopiiriläisten yhteinen piirre näytti olevan palo, vahva halu kehittää itseään, ei itsensä vuoksi vaan ”voidakseen palvella paremmin”. Tutkimukseni ei oikeastaan selventänyt tuota palvelun käsitettä, joten jokainen voi varmastikin itse tutustua enemmän tuohon epäselväksi jääneeseen käsitteeseen.

Opinnäytetyötäni tehdessäni silmiini osui Yhteishyvä-lehdessä (4/2011) ollut artikkeli nykyajan naapuruudesta, jonka otsikko kiteytti naapurustotoiminnan mukavalla tavalla: ”Naapuruus on pieniä tekoja”. Tätä samaa korostivat kaikki haastatellut opintopiireihin osallistujat. He kuvasivat toimiaan naapurustonsa viihtyisyyden lisäämiseksi yhteisöllisyyden kasvattamisena. Ne pienet teot, kun tervehdit vastaantulevaa naapuriasi, jäät juttelemaan naapurin mummon kanssa tai kutsut naapurin kotiisi teelle, luovat me-henkeä sekä tunnetta, että me kaikki toimimme yhdessä, kuulumme samaan yhteisöön. Yhteishyvä-lehden artikkelissa eräät naapurit kiittelivät uusien Intiasta taloyhtiöön muuttaneiden naapureidensa spontaaniutta, todeten heidän yhdistäneen naapureita tällä spontaanilla toiminnallaan (Lappalainen 2011). Samaa spontaaniutta, rohkeutta tehdä totutusta poikkeavalla tavalla kuvasi eräs haastatelluista kertomuksillaan naapurustonsa onnistuneesta yhteisöllisyydestä. Sielläkin naapurustotoiminta oli lähtenyt pienistä teoista ja sanoista kasvaen lumivyörymäisesti nykyisiin mittoihinsa. Haastateltava kertoi, että naapurustosta tapahtuva muuttoliike koetaan voimavarana eikä uhkana, sillä jos joku tuttu ja yhdessä toimiva naapuri muuttaakin pois, tulee tilalle uusi – ja kaikki hänen kaverinsa. Tässä olisi kenties jotain jota voisimme istuttaa kaikkiin naapurustoihimme?

Tutustuttuani sosiokulttuurisen innostamisen tematiikkaan, voin kutsua bahá’í-opintopiirejä ”innostamisen areenaksi”, sillä tarjoavathan ne olemassa olollaan säännöllisen tilan, jossa innostaminen voi tapahtua. Kurjen mukaan (2000) innostaminen edistää sosiaalista kommunikaatiota sekä pyrkii lisäämään ihmisten välistä vuorovaikutusta. Hänen mukaansa innostamisen avulla pyritään luomaan sosiaalisia tilanteita, joissa muutos on mahdollista ja näin ollen parantamaan ihmisten elämänlaatua. (Kurki 2000, 18 - 19.)

Cecile Andrewsın kuvailemat amerikkalaiset opintopiirit voisivat pitkälti olla kuvausta bahá'í-opintopiiritoiminnasta. Tutkimukseni valossa voitaisiin todeta opintopiireihin osallistumisen myötävaikuttaneen ihmisten taitoihin käydä merkityksellisiä keskusteluja, vierailla toistensa kodeissa sekä nähdä mahdollisuuksia ympärillään. Ydintointojen ohella tämä kotivierailukulttuuri on osa sitä yhteisörakentamisen mallia, jossa suuret määrä toimijoita työskentelee ympäri maailman, myös Suomessa. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 1.1.2011-päivätyssä kirjeessä kiittää näitä toimijoita heidän ponnisteluistansa: ”Te olette niitä, jotka kodeissa vierailemalla ja omaan kotiinsa kutsumalla solmivat yhteisöllisyyden tunnetta edistäviä henkisen sukulaisuuden siteitä” (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2011).

Menetelmänä opintopiiritoiminnalla voidaan päästä voimautumisen kokemuksiin, mutta tämä näyttäisi haastattelujen valossa riippuvan opintopiiriohjaajien taidosta toimia innostajana. Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto näyttäisi olevan tästä tietoinen, sillä vuosittaisessa ohjauskirjeessään (Ridván-sanomassa) vuonna 2010 he kehittivät maailman bahá'íta:

”Opintopiirin tasolla vaalitun koulutusprosessin laatua on välttämätöntä parantaa huomattavasti seuraavan vuoden aikana, jotta paikallisväistöjen mahdollisuudet saada aikaan tällainen dynamiikka toteutuisivat. Tässä suhteessa paljon lankeaa niiden harteille, jotka palvelevat opintopiiriohjaanina.” (Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010.)

Tutkimukseni valossa bahá'í-opintopiireissä käytettävät menetelmät näyttäisivät kannustavan ja kouluttavan aktiiviseen toimijuuteen, joka on selvästi ulospäin suuntautuvaa toimintaa. Siihen saavutetaanko opintopiireillä yhteisörakentamista, ei voitane tämän tutkimuksen perusteella sanoa muuta kuin aika näyttää miten siinä onnistutaan.

Niemelä (2004) ehdottaa artikkelissaan, että koska opintokerhot ovat loistava väline elinikäisen oppimisen tarpeisiin sen sosiaalisia kompetenssejä ja arkipäivän demokratiaa vahvistavan luonteensa vuoksi, ne tulisi ottaa tietoisien kehittämisen kohteeksi. Tähän haasteeseen bahá'í-opintopiirit näyttävät osaltaan vastaavan.

7 POHDINTA

Opinnäytetyötäni tehdessä kirjoitin mieleeni nousevia asioita pienille paperilappuille ja pistin lappuset talteen. Aina sopivan hetken tullen olen palannut noihin lappusiini ja tätä kirjoittaessani käteeni osui eräs niistä. Tuossa lapussa luki; ”välittäminen, palvelu, naapuriapu, naapurustot, tarinankerronta, vierailut, rinnalla kulkeminen, toistemme tukeminen, valon näkeminen (ei keskitytä varjoon eli valon puutteeseen vaan valoon)”. Tuo lappu piti sisällään haastatteluista usein esiinnousseita sanoja ja ajatuksia, joita olin ajatellut haluavani muistaa. Kaikki nuo positiiviset sanat liittyivät haastatteluissa yhteisöllisyyteen, ja ne olin poiminut talteen haastateltavien luonnehtiessa sitä toimintaa, jonka osallisia he olivat ja jossa kontekstissa aktiivisiksi he mielivät tulla. Lapun toiselle puolelle olin kirjoittanut ajatuksen aiheeseen liittyen: ”jokainen valinta, jokainen ihminen jonka kohta on tietoinen valinta, mahdollisuus muutokseen”. Luodaan uutta kulttuuria ja elvytetään vanhan hienoja osia” Siinä tiivistysti tämän opinnäytetyön tekemiseen liittyvä oppimiskokemukseni.

Pohdin opinnäytetyötäni tehdessä paljon sitä milloin olet objektiivinen ja voitko olla sitä. Tutkijan eettisistä säännöistä on kirjoitettu paljonkin, enkä palaa tuohon ohjeistukseen tässä yhteydessä, vaan jaan muutamia ajatuksiani tutkimuksen tekijän moraliin liittyen. Haluan uskoa, että tutkimuksen tekijällä on kykyä, taitoa ja halua aidosti ja oikeasti ottaa tutkittavasta aiheesta selvää ja objektiivisesti tarkastella sekä aihetta että löydöksiä. Kumma kyllä lähtökohta tuntuu olevan toinen, ikään kuin sinun pitäisi todistella olevasi syytön, kun lähtökohtaisesti sinun epäillään olevan epärehellinen. Itselläni lähtökohta tutkimuksen teolle ja ihmisyydelle teen perustuu näihin sanoihin: ”Jaloksi sinut loin”. Omassa elämässäni pyrin noudattamaan korkeita moraaliarvoja, hyveitä kaikessa toiminnassani. Ja mitä olisikaan tutkimuksen teko ilman totuudellisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Noita kahta hyvettä, jotka ovat niin perustavaa laatua olevia, että ilman niitä toimintamme muuttuu sattumanvaraiseksi ja mielettömäksi. Toivon, että osasin tässä opinnäytetyössäni perustella ratkaisuni riittävän selkeästi, ettei tilaa väärinkäsityksille synny.

Tutkimuksen tekoa harjoitellessani ja opinnäytetyötäni kirjoittaessa opin itsestäni, että toimin määrätietoisemmin ja ripeämmin paineen alla.

Tutkimustani voi hyödyntää bahá'í-koulutusinstituutti, heidän saadessa tutkimustietoa siitä miten opintopiireihin osallistujat kokevat runkokurssisarjan ja sen tarjoamat mahdollisuudet. Lisäksi uskon, että tästä aloittamastani teoreettisen viitekehyksen kokoamisesta sekä tutkimuksestani voisivat hyötyä myös opintopiiriohjaajat, heidän pyrkiessään parantamaan ohjaamiensa opintopiirien laatua. Teoreettinen viitekehys antaa kuitenkin pohjaa sekä tukea sille miksi kokemusmaailmassa jokin asia tuntuu toimivan tai ei toimi lainkaan. Toivon, että kokoamani teoreetikoiden näkemykset muun muassa sosiokulttuurisesta innostamisesta yhdistettyinä haastatteluissa esiin-nousseisiin kokemuksiin käytännöstä voisivat edesauttaa bahá'í-opintopiiritoiminnan kehitystä Suomessa.

Mahdollisia jatkotutkimusaiheita, jotka jäivät mietityttämään oli kaksi. Ensinnäkin olisi mielenkiintoista selvittää millaista yhteisörakentamista bahá'í-opintopiiritoiminta voi edesauttaa. Voidakseen saada selvyyttä konkreettisesta opintopiiriläisten taitojen sekä heidän naapurustojen kehittymisestä tulisi tätä seurata pitemmällä ajanjaksolla. Toinen kiinnostava tutkimuskohde olisi bahá'í-opintopiiriohjaajina palvelevat ja heidän kokemuksensa ohjaajuudesta sekä yhteisörakentamisen työkalujen käytännön implikaatioista.

LÄHTEET

- 'Abdu'l-Bahá 1984. 'Abdu'l-Bahán puheita Pariisissa. Turku.
- Bahá'u'lláh 1987. Pomintoja Bahá'u'lláhin kirjoituksista. Turku.
- Bahá'í International Community 1992. Statement on Bahá'u'lláh. New York: Bahá'í International Community.
- Bahá'í International Community 1998. Valuing Spirituality in Development: Initial Considerations Regarding the Creation of Spiritually Based Indicators for Development. A concept paper written for the World Faiths and Development Dialogue, Lambeth Palace, London, 18 -19 February 1998.
- Bahá'í-usko 2007. Suomen bahá'í-yhteisö.
- Bahá'í-usko 2009. Esittely. Espoo.
- Bahá'í-kasvatus 2002. Lainauksia bahá'í-kirjoituksista, kokoelma. 2. Korjattu painos. Oulun yliopistopaino
- Bauman, Z. 2002. Notkea Moderni. Vastapaino: Jyväskylä
- Eskola, J. & Suoranta, J. 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Jyväskylä: Vastapaino.
- Esslemont, J.E. 1972. Bahá'u'lláh ja uusi aika. Mikkeli.
- Heino, P. 2007. Jumalan kategoria bahá'í-uskonnossa. Pro gradu-tutkielma. Turun yliopisto.
- Hirsjärvi, S. & Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Huddleston, J. 1996. The Earth Is But One Country. New Delhi: Bahá'í Publishing Trust.
- Kahlitsematon kuin tuuli 2004. Helsinki: Suomen bahá'íden kansallinen henkinen neuvosto..
- Kurki, L. 2000. Sosiokulttuurinen innostaminen. Tampere: Vastapaino.
- Lample, I. 2009. Revelation & Social Reality. Learning to Translate What Is Written into Reality. USA: Palabra Publications.
- Lappalainen, T. 2011. Naapuruus on pieniä tekoja. Yhteishyvä-lehti (106.vuosikerta) 4/11, s.64-68.
- Momen, M. 1981. The Badí and Bahá'í Religions, 1844 – 1944. Some Contemporary Western Accounts. Oxford: George Ronald.
- Momen, W. (genral editor)1996. A Basic Bahá'í Dictionary. George Ronald
- Niemelä, S. 2004. Yhdessä oppiminen – sosiaalista pääomaa. Teoksessa Niemelä, Seppo & Luutonen, Marketta (toim.) Taitava ihminen – toimiva kansalainen. Vantaa: Kansanvalistusseura, 63 -71.
- Perhe-elämä 2003. Otteita bahá'í-kirjoituksista, kokoelma. Suomen bahá'íden henkinen neuvosto. 2.tarkistettu painos. Oulu
- Ruhi-instituutti 2006. Asian opettaminen, kirja 6. Tampere: Ruhi-instituutti.
- Ruhi-instituutti 2007. Yhdessä palvelun polkua kulkien, kirja 7. Tampere: Ruhi-instituutti

- Ruhi-instituutti 2009. Jumalalliset kaksoisilmaisijat, kirja 4. Tampere: Ruhi-instituutti.
- The Ruhi Institute 1991. Learning About Growth. Palabra Publications.
- Training Institutes 2000. USA: Palabra Publications.
- Kylliäinen, Aitolkin 2009. Bahá'í-pioneerien sopeutuminen Suomeen. Pro gradu tutkielma. Tampereen yliopisto. <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu03776.pdf>
- Wallin, Georg August 2007. Aavikon vaeltaja – Elämä ja päiväkirjat. Toimittaja Kai Öhrnberg. Keuruu: Otava.
- Williamson, B. 1998. Lifeworlds and learning. Essays on the theory, philosophy and practice of lifelong learning. Niace.

Julkaisemattomat lähteet:

- Aflatuni, H-M. Haastattelu 18.4.2011.
- Palvelun polun askeleet 2010. Suomen bahá'í-koulutusinstituutti
- Ruhi-instituutti 2006. Varhaisnuorten vahvuuksien vapauttaminen. Esijulkaisuversio, Versio VI 31.7.2006.
- Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010a. Ridván-sanoma 2010, Maailman bahá'ille.
- Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2010b. Kirje 28. joulukuuta 2010, Mannermaisten neuvonantajalautakuntien konferenssille.
- Yleismaailmallinen Oikeusneuvosto 2011. Kirje 1.1.2011, Maailman bahá'ille.

Internet-lähteet:

- Andrews, C. 1992. Study Circles: the Schools for Life. One of the articles in We Can Do It! (IC#33) Fall 1992. Viitattu 04.04.2011.
<http://www.context.org/ICLIB/IC33/Andrews.htm>
- Bahá'í World News Service 2011b viitattu 14.4.2011.
<http://news.bahai.org/documentlibrary/643/ShrineOfTheBab.pdf>
- Bahá'í World News Service 2011a. Viitattu 13.4.2011. <http://news.bahai.org/story/816>
- Common Focus. Viitattu 17.04.2011.
<http://www.commonfocus.org/circles/index.shtml>
- Context Institute 2000. Issue 33 – We Can Do It! <http://www.context.org/index.html>
- Larsson, S. 2001. Study Circles and Democracy in Sweden. Contribution to the symposium "Between labour and citizenship: The life-long education in France, Germany and Sweden" the 8th- 9th June 2001 in Paris. Viitattu .4.2011.
- Momen, M. 1996. Viitattu 15.4.2011
<http://www.northill.demon.co.uk/bahai/intro2.htm#education>
- Opettajan verkkopalvelut 2011. Opetushallitus. Viitattu 30.3.2011. <http://edu.fi/>
- Opetushallitus. Viitattu 16.4.2011.
http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/vapaa_sivistystyo

Palabra Publications Viitattu 30.3.2011. [http://www. Palabrapublications.com](http://www.Palabrapublications.com)

Siitonen, J.: Voimaantumisteorian perusteiden hahmottelua 1999. Oulu University Library. Viitattu 8.4.2011.

<http://herkules.oulu.fi/isbn951425340X/isbn951425340X.pdf>

Suomen bahai-yhteisö. Viitattu 30.3.2011. <http://www.bahai.fi>

The Bahá'í World 2011. Viitattu 14.4.2011. <http://www.bahai.org/>

Wikipedia 2011. Viitattu 12.5.2011. http://en.wikipedia.org/wiki/Bahá'í_study_circle

LIITTEET

Liite 1

Kysymykset/opintopiiriläinen:

Kuka?

Mistä?

Monesko kirja menossa?

Kauanko ollut opintopiireissä?

Miten kuulit opintopiireistä?

Oliko sinulla odotuksia? Millaisia?

Opintopiiriläisiltä kysyisin;

Mitä olet oppinut?

* Oletko oppinut käytännön taitoja?

Miksi käyt opintopiireissä?

kaikilta kysyisin;

Miksi kirjaa 1 opiskellaan?

Miksi kirjaa 2 opiskellaan?

Miksi kirjaa 3 opiskellaan?

Miksi kirjaa 4 opiskellaan?

Miksi kirjaa 5 opiskellaan?

Miksi kirjaa 6 opiskellaan?

Miksi kirjaa 7 opiskellaan?

Palveletko jossakin ydintoiminnoissa?

Osallistutko muihin ydintoimintoihin?

Onko opintopiiriin osallistuminen muuttanut jotakin? elämässäsi, käytössäsi,...

Miten se näkyy ulospäin, että osallistut opintopiireihin?

Miten koet voivasi kehittää naapurustoasi?

Miten koet oman roolisi tässä naapurustossasi? Mitä sinä voit tehdä oman naapurustosi kehittämiseksi?

Oletko tullut aktiivisemmaksi? Miten? Miksi?